

Гасна интерконекција Северна Македонија – Грција
Кост-бенефит анализа, ажурирана Физибилити студија
Оцена за влијанието на животната средина и социјалниот аспект,
Основен проект и Досие за тендер
Извештај за оцената на влијанието врз социјалните аспекти

Содржина

1. Вовед	9
1.1 Проект	9
1.2 Извештај за оцена на социјалното влијание	9
1.3 Структура на извештајот	10
2 Преглед на релевантното законодавство и рамката на политиките за социјални аспекти	11
2.1 Национална правна рамка	11
2.2 ЕИБ еколошки и социјални принципи и стандарди	16
2.3 Политика за животна средина и социјална политика и барања за изведба на ЕБОР	18
2.4 Екваторски принципи - ЕП4, 2019 година	19
2.5 Стандарди за изведба на ИФЦ	19
3 Методологија за проценка на влијанието	22
3.1 Вовед	22
3.2 Основни услови	22
3.3 Идентификација и евалуација на влијанието	22
3.3.1 Метод за идентификација и проценка на влијанието	22
3.4 Ублажување	27
4 Социјална и економска основа	28
4.1 Општи поставки	28
4.2 Проектен коридор	29
4.3 Проектна област на влијание	30
4.4 Демографски карактеристики	32
4.5 Природно движење на населението	35
4.6 Комунални услуги и инфраструктура на заедницата	38
4.7 Користење на земјиштето	39
4.8 Земјоделство	39
4.9 Економски развој	42
4.10 Живеење во селата во области на влијание.....	43
4.11 Здравствена заштита на населението	44
4.12 Образование	46
4.13 Квалитет на живот	47
4.14 Ранливост	47
4.15 Културно-историско наследство	48
5 Јавни консултации и план за вклучување на засегнатите страни	49
5.1 Јавен ангажман до денес	49
5.1.1 Владини институции, јавни и државни организации	50
5.1.2 Единици на локална самоуправа	51
5.1.3 Невладини организации	52

5.1.4 Прекугранична комуникација	52
5.2 Обелоденување на проектот и консултации	53
5.3 Перцепција на заедницата за проектот	54
5.4 Механизам за поплаки	55
6 Проценка на влијанието	56
6.1 Ангажирање на засегнатите страни	56
6.2 Влијанија врз сопственоста и користењето на земјиштето и имотот	57
6.2.1 Нарушување на секојдневниот живот предизвикано од ограничен пристап до населени места, земјиште и имот	57
6.2.2 Стекнување на земјиште и егзистенција	59
6.3 Влијанија врз здравјето, сигурноста и безбедноста на заедницата	62
6.3.1 Зголемена закана за населението и добитокот- присуство на градилиштето	62
6.3.2 Страв за лично здравје и безбедност - зголемен обем на сообраќај низ населените места	63
6.3.3 Нарушување од бучава и вибрации поради градежни активности	64
6.3.4 Спречен пристап од социјалните и здравствените услуги до ранливите групи	65
6.3.5 Проблеми поврзани со однесувањето на работниците кон локалната средина	65
6.3.6 Неконтролирано истекување гас	66
6.3.7 Вознемирување поради прекинатиот процес на образование и учење	67
6.4 Влијанија врз здравјето, сигурноста и безбедноста при работа	67
6.4.1 Закана поради ангажирање на неквалификувани работници од страна на изведувачот	67
6.4.2 Стрес предизвикан од работна средина поврзана со бучава	68
6.4.3 Прилив на работници	69
6.4.4 Несреќи предизвикани од лесно запаливи, корозивни и експлозивни материјали	69
6.4.5 Квалификувани работници достапни на локалниот пазар на труд Оперативна фаза	70
6.5 Создавање вработувања и локален економски раст	71
6.5.1 Вработување и локален синџир на снабдување	71
6.5.2 Зголемено ниво на професионален ангажман за локалните компании	72
6.6 Културно наследство	72
7 Ублажување, следење и преостанати влијанија	74
7.1 Ангажирање на засегнатите страни	74
7.2 Стекнување земјиште, егзистенција, економско преместување	75
7.3 Здравје, сигурност и безбедност на заедницата	76
7.4 Здравје, сигурност и безбедност при работа	77
7.5 Вработување и развој на заедницата	78
7.6 Културно наследство	79
7.7 Мониторинг	79
7.8 Преостанати влијанија	79
Референци	80

Синопис

Наслов на проектот: Техничка Помош за поврзување во Западен Балкан (CONNECTA)

Број на проект: Europe Aid/137850/IH/SER/MULTI

Наслов на под-проект: Гасна интерконекција Северна Македонија – Грција

Кост-бенефит анализа, ажурирање на физибилити студија, Проценка на влијанието врз животната средина и социјалниот аспект, Основен (детален) проект и досие за тендер

Број на под-проект: CONNECTA-ENE-INFR-MKD-CBA+FS+ESIA+BD+TD-03

Број на договор 2016/382-382 плус 2018/402-907 – Додаток бр. 1

Договорен орган: Европска комисија, DG NEAR

Корисници: Албанија, Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Србија и Косово*

Регион: Југоисточна Европа (ЈИЕ)

Изведувач: Mott MacDonald Romania Srl во конзорциум со WYG

CABJETOBAЊЕ д.о.о., COWI A/S, CeS COWI д.о.о. (преименуван CESTRA д.о.о.), TRENECON Consulting & Planning Ltd и СИСТЕМА Консалтинг SMLTD

Потпишан договор: 19 декември 2016 година

Целосна мобилизација на: 20 јануари 2017 година (датум на Почетна средба во Брисел)

Времетраење на проектот: 72 месеци и 13 дена (Додаток бр. 1)

Предвидено завршување: 31 декември 2022 година (Додаток бр. 1)

Директор на проектот на изведувачот: Андреј Пенеску е директор на проектот

Душан Савковиќ е проект менаџер на проектот

Проектна канцеларија: Кнегиње Зорке 2, 1 кат 11000 Белград, Србија, +381 (0) 11 308 22 97

1. Вовед

1.1 Проектот

Северна Македонија планира развој на интерконекција за природен гас со Грција како дел од нејзиниот национален систем за гасификација. Развојот на „Гасната интерконекција Северна Македонија – Грција“ е во согласност со стратешката определба на земјата, истакнувајќи ја важноста на природниот гас и неговото присуство во домашниот енергетски сектор.

Севкупните цели на имплементацијата на „Гасната интерконекција Северна Македонија – Грција“ се:

- Зголемување на достапноста на природен гас до поголем број корисници во Република Северна Македонија и во регионите каде што досега не беше достапен;
- Задоволување на потрошувачката на природен гас што ќе се зголемува во иднина;
- Понатамошна интеграција на националниот систем за пренос на природен гас со меѓународните текови на гас;
- Подобрување на безбедноста на снабдувањето со гас и интеграција на пазарот.

Во 2019 година, беше изработена физибилити студија од НЕР и ДЕСФА со цел да се процени техничката, еколошката и економската исплатливост на проектот со цел да се поддржат инвестициските одлуки, кои треба да се направат од двете страни и нивно последователно одобрување од соодветната национална регулаторна институција за енергетика и владини органи.

За реализација на проектот за гасна интерконекција меѓу Северна Македонија и Грција, НЕР побара техничка помош од CONNECTA, одобрена во јануари 2019. Техничката помош вклучува комплетна Оценка на влијанието врз животната средина и социјалните аспекти, анализа на трошоците и придобивките / ажурирање на физибилити студијата, Основен (детален) проект и тендерско досие за делницата лоцирана во Северна Македонија (во натамошниот текст „Проект“). Оцената за влијанието врз социјалниот аспект која е комплементарен дел од постапката за Оцената за влијанието врз животната средина и социјалните аспекти за Проектот ќе се спроведе во согласност со националните регулативи и во согласност со барањата на ЕУ Директивата за ОВЖС 2011/92/ЕУ како што е изменета од Директивата 2014/52/ЕУ, Принципите и стандардите на ЕИБ за заштита на животната средина и социјалната заштита, Еколошката и социјална политика на ЕБОР 2014 и Екваторските принципи.

1.2 Извештај за оцената на социјалното влијание

Извештајот за оцената на социјалното влијание проценува како луѓето и заедниците може да бидат засегнати како резултат на Проектот во однос на начинот на кој живеат, работат и комуницираат. Широките цели на овој Извештај се да се осигура дека потенцијалните социоекономски влијанија и влијанија во заедницата се идентификувани, оценети, ублажени, и се управувани на конструктивен начин. Социјалните, економските и биофизичките влијанија на Проектот се меѓусебно поврзани, а овој меѓусебен однос се разгледува во Извештајот. Човечката околина ќе биде погодена од влијанијата врз животната средина како што се бучавата, прашината, отпадот и сообраќајот. Овие влијанија се идентификувани и преземени во овој Извештај, но детално се опфатени во ОВЖС.

1.3 Структура на извештајот

Структурата на Извештајот за оцена на социјалното влијание е следна:

Поглавје 1: Вовед

Поглавје 2: Преглед на релевантното законодавство и рамката на политиките за социјалните аспекти

Поглавје 3: Методологија за проценка на влијанието

Поглавје 4 Социјална и економска основа

Поглавје 5: Јавни консултации и план за вклучување на засегнатите страни

Поглавје 6: Проценка на влијанието

Поглавје 7: Ублажување, следење и преостанати влијанија

Поглавје 8: Референци

2 Преглед на релевантната легислатива и рамка на политики за социјалните аспекти

Целта на овој дел е да ги постави барањата што конкретно се однесуваат на овој Извештај за проектот. Важно е Проектот да ги исполнува локалните и меѓународно прифатените еколошки и социјални заштитни стандарди за да се осигура дека придобивките од заедницата се максимизирани и дека потенцијалните неповолни еколошки и социјалните влијанија се сведени на минимум.

2.1 Национална правна рамка

Според националните процедури за еколошки дозволи, Проектот е категоризиран во група на проекти за кои е задолжителна оцена на влијанието врз животната средина: Анекс I – Точка 13 „Цевководи за транспорт на гас, нафта или хемикалии со дијаметар поголем од 700 mm и/или со должина поголема од 40 km“, и мора да се спроведе целосен процес на ОВЖС.

Консултациите со јавноста и другите засегнати страни за време на Оцената за влијанието на социјалниот аспект и ОВЖС се клучна карактеристика на процедурите за оцена на социјалните аспекти и животната средина. Овие барања се вградени во националното законодавство за животна средина:

- Закон за животна средина (Глава X и XI) и подзаконски акти;
- Правилник за содржината на известувањето за намера за спроведување на проектот, Одлуката за Потреба од оцена на влијанието врз животната средина, Студијата за оцена на влијанието врз животната средина и Извештајот за усогласеност на студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина и на Одлуката за одобрување или отфрлање на спроведувањето на проектот, како и начин на консултациите со јавноста („Службен весник на РМ“ бр. 33/06)

Социјалните аспекти се заокружени со Законите за здравствена заштита, здравје и безбедност на работа, работните односи, работни услови, вработување, плати, социјална грижа, заштита на децата и еднакви можности. Клучното законодавството кое што е релевантно за проектот опфаќа:

- Закон за работни односи („Сл.Вес. на РМ“ бр. 62/05, 106/08, 161/08, 114/09, 130/09, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16);
- Закон за здравје и безбедност при работа („Службен весник на РМ“ бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 30/16);
- Закон за социјална заштита („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/09, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14 и 44/14, 116/14, 180/14, 33/15, 72/15, 104/15 и 150/15);
- Закон за експропријација („Службен весник на РМ“ бр. 95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16, 178/16);
- Правилник за минимални барања за здравје и безбедност при работа на работното место („Службен Правилник за лична заштитна опрема што вработените ја користат при работа („Сл. бр.92/07);
- Правилник за здравје и безбедност при работа на работници изложени на ризик од бучава при работа („Службен весник на РМ“ бр. 21/2008);
- Правилник за изготвување на изјава за безбедност, содржина и податоци („Службен весник на РМ“ Правилник за лична заштитна опрема („Службен весник МКД“ бр. 116/07);
- Правилник за користење опрема за работа („Сл.весна РМ“ бр. 116/07) со АНЕКС 1 и АНЕКС 2;
- Правилник за минимални барања за здравствена заштита и безбедност на работното место („Службен весник на РМ“ бр.154/08);
- Регулатива за здравје и безбедност за минималните барања на привремените мобилни локации („Службен весник на РМ“ бр.105/08);
- Правилник за формата и содржината на образецот за пријавување за започнување со работа („Служ.весник на РМ“ бр. 136/07) и Прилог 1, Прилог 2 и Прилог 3;
- Правилник за здравје и безбедност на персоналот изложен на механички вибрации („Сл.весник на РМ бр.26/08);
- Правилник за знаци за безбедност и здравје при работа („Службен весник на РМ“ бр. 127/07);
- Правилник за безбедност и здравје при работа за рачно ракување со товари („Службен весник на РМ“ бр.135/07).

Владата на Република Северна Македонија ратификуваше неколку конвенции на Меѓународната Организација на трудот и голем број меѓународни договори и конвенции за животна средина и социјални аспекти, вклучувајќи:

- Архуска конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап за правда во прашањата за животната средина: UNECE (Архус, Данска 1998);
- Конвенцијата на UNECE ESPOO за оцена на влијанието врз животната средина во прекуграничен контекст (Еспо, Финска 1991);
- Конвенција за биолошка разновидност (Обединети нации, 1992 година);
- Бонска конвенција за зачувување на преселните видови на диви животни (Бон, 1979);
- Бернска конвенција за зачувување на европскиот див свет и природните живеалишта (Берн, 1972);
- Конвенција за светско наследство на УНЕСКО (ноември 1972);
- Рамсарска конвенција (февруари 1971 г.)
- Заштитата на природата е уредена и со посебните одредби од Уставот на Република Северна Македонија.

Законите за здравје и безбедност кои се од особен интерес во врска со овој проект се:

- Закон за социјална заштита („Сл.весн на РМ“ бр. 79/09, 148/13,164/13, 187 187/13, 38/14, 44/14, 116/14, 180/14, 33/15, 72/15, 104/15, 150/15, 173/15, 192/18, 30/16, 163/17, 51/18).

Социјалната добросостојба и заштита во Северна Македонија се состои од услуги и придобивки од даночно финансиран систем за социјална заштита (социјална превенција – која согласно Законот за социјална заштита вклучува - едукативна и советодавна работа, изработка на обрасци за самопомош,волонтерска работа итн., институционална грижа, вонинституционална грижа и парична помош) и систем за социјално осигурување базиран на придонеси (пензии и инвалидност, здравје и осигурување за невработеност).

- Закон за здравствена заштита („Сл. Весн. На РМ“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14,132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 132/15, 154/15, 192/15, 37/16).

Законот за здравствена заштита ги уредува работите поврзани со системот и организацијата на здравствената заштита и вршењето на здравствената дејност, загарантираните права и на утврдени потреби и интереси на земјата во обезбедувањето на здравствената заштита, работниот однос, правата и должностите, одговорноста, оценувањето, престанокот на вработување, заштита на здравствените работници и здравствените соработници, квалитетот и безбедноста на здравствената дејност, коморите и стручните здруженија, маркетингот и рекламирањето на здравствената дејност, вршењето на здравствената дејност во случај на итни случаи и на надзор над вршењето на здравствената дејност.

- Закон за јавно здравје („Сл. Весник на РМ“ бр. 22/10, 136/11, 144/14, 149/15, 37/16).

Законот за јавно здравје го регулира спроведувањето на основните функции и задачи на јавното здравство, јавниот здравствен систем, вонредните состојби во јавното здравство и финансирањето на јавното здравство. Целта на овој закон е:

- да го чува и унапредува здравјето на населението; да се овозможи спроведување на основните функции и задачи на јавното здравство преку организирани мерки и активности што ги преземаат државните органи, институции, единици на локалната самоуправа и други правни и физички лица во соработка со здравствените институции;
- да се промовира и да се зајакне меѓусекторската соработка во спроведувањето на основните функции на јавното здравје;
- да ја унапредува и зајакне соработката меѓу надлежните министерства и единиците на локалната самоуправа и јавниот и приватниот сектор и граѓаните во зачувувањето и унапредување на здравјето на населението; и
- да се обезбеди соодветен одговор во случај на јавно-здравствена потреба и итност и појава на вонредна состојба во јавното здравство.

Други закони кои го покриваат доменот Здравје и безбедност се:

- Закон за санитарна и здравствена инспекција („Службен весник на РМ“ бр. 71/06, 139/08, 88/10, 18/11,53/11,164/13, 43/14, 144/14, 51/15, 150/15, 37/16);
- Закон за безбедност на сообраќајот („Службен весник на РМ“ бр. 169/15, 55/16);
- Закон за безбедност и спасување („Службен весник на РМ“ бр. 93/12, 41/14, 71/16, 106/16);
- Закон за јавни работи (95/212, 163/13, 42/14, 44/15, 147/15, 31/16) и други подзаконски акти.

Главното законодавство кое ги покрива прашањата за трудот и работните услови се следниве:

- Закон за работни односи на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 62/05; 106/08; 161/08;114/09; 130/09; 149/09; 50/10; 52/10; 124/10; 47/2011; 11/12; 39/12; 13/13; 25/2013; 170/2013;187/13; 113/14; 20/15; 33/15; 72/15; 129/15, 27/16)

Овој закон ги регулира односите меѓу страните вклучени во процесот на вработување. Истиот ги заштитува и се однесува на секое физичко лице кое склучило договор за вработување со работодавач.

- Закон за пензиско и инвалидско осигурување („Службен весник на РМ“ бр. 53/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15,

217/15, 27/16, 120/16, 132/16)

Со овој закон се определува задолжителното пензиско осигурување на работниците со договор за работа и на физички лица кои вршат дејност, основите на капитално финансираното пензиско осигурување, како и посебните услови како одредени категории осигуреници добиваат право на пензија и инвалидско осигурување.

Други закони за труд и работна сила се:

- Закон за вработување и осигурување од невработеност Закон за трудова инспекција;
- Закон за евиденција од областа на трудот;
- Закон за вработување на инвалидни лица;
- Закон за празници на Република Македонија;
- Закон за агенции за привремени вработувања;
- Закон за волонтерство; Закон за мирно решавање на работните спорови Закон за вработување и работа на странци;
- Закон за минимална плата;
- Закон за заштита од вознемирување на работното место и други подзаконски акти.

Националното законодавство за земјиште и стекнување се занимава со присилно преселување и обновување на егзистенцијата според неговата законска рамка за експропријација, со основна идеја дека сопствениците на имоти треба да бидат компензирани за нивните загуби, најчесто во парична смисла. Законските акти дадени подолу ги регулираат прашањата за стекнување на правата на државна сопственост на парцели во приватна сопственост врз основа на потребните јавни потреби предизвикани поради строго дефинирани развојни проекти од јавен интерес:

- Закон за експропријација („Сл. Весн. на РМ“ бр. 95/12, 131/12, 24/13, 27/14, 104/15, 192/15, 23/16, 178/16) ја уредува постапката за експропријација на имот за проекти кои се од јавен интерес и поврзаните права за недвижности (недвижен имот).
- Закон за сопственост и други стварни права („Службен весник на РМ“ бр. 18/01, 92/08, 139/09, 35/10) ги регулира правата и обврските на сопствениците на имотот. Правото на сопственост може да биде стекнато од сите домашни и странски физички и правни лица вклучително и државата и Единиците на локална самоуправа под услови и на начин кој што е пропишан со законот и останатите закони.

Закон за домување („Сл. Весн. на РМ“ бр. 99/09, 57/10, 36/11, 54/11, 13/12, 55/13, 163/13, 42/14, 199/14, 146/15, 31/16). Законот за домување предвидува можност за издавање под закуп во државна сопственост станови на социјално загрозени и бездомни лица согласно Законот за социјална заштита. Овој закон, меѓу другото, се занимава и со прашањето на социјалните станови и домувањето на ранливите групи (деца без родители или без родителска грижа, корисници на социјална и постојана парична помош, лица погодени од елементарни непогоди, инвалиди и лица на кои им е потребна помош и грижа од други лица, социјално загрозени лица кои припаѓаат на ромската заедница, самохрани родители со малолетни деца).

Други закони кои ги дефинираат односите меѓу засегнатите страни во процесот на откуп на земјиште /експропријација се:

- Закон за градење („Сл. Весн. на РМ“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16);
- Закон за процена („Службен весник на РМ“ бр. 115/10, 158/11, 185/11, 64/12, 188/14, 104/15, 153/15, 192/15, 30/16);
- Законот за пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на РМ“ бр. 13/06, 86/08, 06/10, 42/14, 148/15, 55/16);
- Методологија за проценка на пазарната вредност на недвижноста („Службен весник на РМ“ бр.

54/12);

- Правилник за начинот на катастарска класификација и утврдување и запишување на промена на катастарска култура и класа на земјиште („Службен весник на РМ“ бр. 144/13, 95/15);
- Закон за постапување по бесправно изградени објекти („Службен весник на РМ“ бр. 23/11, 54/11;155/12, 53/13, 72/13, 44/14, 115/14, 199/14,124/15, 129/15, 217/15, 31/16);
- Закон за постапување по претставки и предлози („Службен весник на РМ “ бр. 82/2008, 13/13, 156/15, 193/15);
- Закон за катастар на недвижности („Службен весник на РМ “ бр.55/13, 41/14, 115/14, 116/15, 153/15,192/15, 61/16).

Владата на Северна Македонија донесе два Закони кои генерално ги покриваат сите родови прашања за еднаквост и борба против дискриминацијата по која било основа. Тие се следните:

- Закон за спречување и заштита од дискриминација („Службен весник на РМ “ бр. 101/19);
- Закон за еднакви можности на мажите и жените („Службен весник на РМ “ бр. 06/12, 166/14);
- Закон за заштита од вознемирување при работа („Службен весник на РМ “ бр. 79/2013 и 147/2015).

Владините институции во Република Северна Македонија усвоија голем број надокументи за животна средина и социјална политика за заштита, одржување и унапредување на животната средина и социјалната заштита. Главните планови и стратешки документи на национално ниво се следни

- Одржлив развој

о Национална стратегија за регионален развој на Република Македонија 2009 – 2019 година;

о Национална стратегија за одржлив развој во Северна Македонија 2010-2030 година, усвоена во 2010 година од Владата на Република Северна Македонија;

о План за институционален развој на националниот и локалниот капацитет за управување со животната средина 2009 – 2014 одобрен од ГРМ во февруари 2009 г.

- Комуникација и јавна свест

о Стратегија за комуникација со животната средина, усвоена во 2004 година од страна на МЖСПП;

о Стратегија за подигање на јавната свест за животна средина, усвоена во 2004 година од страна на МЖСПП;

о Стратегија за управување со податоци за животната средина, усвоена во 2004 година од страна на МЖСПП.

- Климатска промена

о Национална стратегија за животна средина и климатски промени (2014-2020);

о Трет национален план за климатски промени (2013).

- Социјална политика

о ESRP 2020 – Вработување и социјални реформи Програмска стратегија за безбедност при работа издравје;

о Национална стратегија за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост во Република Северна Македонија од 2020 година (ревидирана 2010-2020);

о Национален акционен план за спроведување на Законот за превенција и заштитапротив дискриминација 2015 – 2020 година;

о Национална стратегија за еднаквост и недискриминација 2016-2020 година;

о Стратегија за родова еднаквост 2013-2020 година;

о Истанбулска конвенција за акција против насилството врз жените и семејното насилство.

Социјалните, економските и културните основни услови за трасата на гасоводот се засноваат на примарни и секундарни податоци. Примарните податоци беа собрани од август 2019 до октомври 2019 година преку социјална анкетаа беше спроведен процес на консултации со клучните чинители од проектната област четири општини.

Од јануари до февруари 2020 година беа собрани дополнителни примарни податоци од селата долж трасата на гасоводот.

2.2 Принципи и стандарди за животна средина и социјална заштита на ЕИБ

Целите и принципите на политиката на ЕИБ се во согласност со стандардите на Европската комисија, обезбедувајќи дека еколошките и социјалните размислувања се земени предвид во раните фази на развој на проектот. Истите се стремат да промовираат одржлив раст штитејќи ја природната и социјалната средина, со што се обезбедува дека барањата кои се однесуваат на заштитата на животната средина и човековата благосостојба се интегрирани во дефинирањето, подготовката и спроведувањето на сите операции финансирани од ЕИБ.

Изјавата на ЕИБ за еколошки и социјални принципи и стандарди го поставува политичкиот контекст за заштита на животната средина и човековата благосостојба. Принципите и стандардите на ЕИБ за животна средина и социјалната заштита се засноваат на пристапот на ЕУ за одржливост на животната средина дефиниран во ЕУ Директива за ОВЖС. Директивата 2011/92 /ЕУ ја кодифицира Директивата за ОВЖС 85/337/ЕЕЗ и нејзините три амандмани.

Директивата 2011/92/ЕУ е изменета во 2014 година со Директива 2014/52/ЕУ. Директивата за ОВЖС ги дефинира барањата за проценка на потенцијалните влијанија врз животната средина од страна на некои јавни и приватни проекти кои се очекува да имаат значително влијание врз животната средина. ОВЖС се спроведува предиздавање на градежна дозвола и одобрение за реализација на проектот. Влијанието врз животната средина може да се однесува на влијанието врз луѓето и биолошката разновидност, почвата, водата, воздухот и другите природни ресурси и климата, историското и културното наследство, како и интеракцијата меѓу овие елементи. ОВЖС процесот има намера да ги предвиди потенцијалните ризици за да се избегнат или ублажат можните штети, а во исто време да се балансираат социјалните и економските цели со целите за заштита на животната средина.

Дополнителни директиви на ЕУ во согласност со дадената рамка за ОВЖС се:

- Директива 2009/147/ЕЗ за зачувување на дивите птици;
- Директива на Советот 92/43 /ЕЕЗ за зачувување на природните живеалишта и дивата фауна и флора;
- Директива 2003/4/ЕЗ за јавен пристап до информации за животната средина;
- Директива 97/11/ЕЗ Еспо конвенција за ОВЖС во прекуграничен контекст;
- Директива 2003/35/ЕЗ за учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правда во еколошки прашања.

За сите проекти се потребни еколошки и социјални принципи и стандарди на ЕИБ, без оглед на локацијата и мора да бидат во согласност со националните процедури за еколошки дозволи и добри меѓународни практики. За сите проекти поддржани од ЕИБ, банката бара да се исполнат критериумите преку обработка на:

1. Проценка и управување со еколошките и социјалните влијанија и ризици;
2. Спречување и намалување на загадувањето;
3. Биодиверзитет и екосистеми;
4. Стандарди на ЕИБ кои се поврзани со климата;
5. Културно наследство;
6. Присилно преселување;
7. Права и интереси на ранливите групи;
8. Стандарди на трудот;
9. Професионално и јавно здравје, сигурност и безбедност;
10. Вклучување на засегнатите страни;

Според Стандардите на Банката, проектите може да се категоризираат во четири категории (Кат. А, Б, В и Г).

Проектот припаѓа на Кат. Б за кои надлежниот орган (во случајов МЖСПП) ја определува потребата за ОВЖС според наведените критериуми (Анекс II од Директивата, со насока кон Анекс III) и како што е опишано погоре, според националното законодавство, оцената за влијанието врз животната средина е задолжителна за која надлежниот орган утврдува потреба од ОВЖС според наведените критериуми (Анекс II од Директивата, со насока кон Анекс III) и како што е опишано погоре, според националното законодавство, оцената на влијанието врз животната средина е задолжителна.

2.3 Еколошка и социјална политика на ЕБОР и барања за изведба

Преку своите процеси за оцена и мониторинг на животната средина и социјалната средина, ЕБОР настојува да обезбеди дека проектите што се финансираат:

- се социјално и еколошки одржливи;
- ги почитуваат правата на засегнатите работници и заедници; и
- се дизајнирани и работат во согласност со важечките регулаторни барања и добрата меѓународна практика.

Со цел да се преточи оваа цел во успешни практични резултати, ЕБОР усвои сеопфатен сет на специфични барања за изведба кои се очекува да ги исполнат клиентите, опфаќајќи клучни области на влијанија и прашања од животната средина и социјалните аспекти. Документот на ЕБОР „Животна средина и социјална политика“ (Политиката) и поврзаните барања за изведба ги деталзираат обврските на Банката да ги промовира во целост своите активности, еколошки здрав и одржлив развој.

ЕБОР ги категоризира предложените проекти како А, Б или Ц врз основа на еколошки и социјални критериуми. Овие критериуми:

- го одразуваат нивото на потенцијалните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти и прашања поврзани со предложениот проект;
- утврдување на природата и нивото на еколошките и социјалните истраги, откривање на информации и ангажман на засегнатите страни кој е потребен за секој проект, земајќи ја предвид природата, локацијата, чувствителноста и обемот на проектот, како и природата и големината на влијание врз животната средина и социјалните аспекти и прашања

Проектите категоризирани од ЕБОР како „А“ бараат посебни формализирани и партиципативни процеси на оценување.

Категоризацијата на секој проект зависи од природата и степенот на какви било реални или потенцијално штетни еколошки или социјални влијанија, како што е определено со карактеристиките на неговиот дизајн, функционирање и локација.

Проектот припаѓа во Кат. А, според еколошките и социјалните критериуми на ЕБОР.

Општо земено, проект финансиран од ЕБОР треба да ги исполнува следниве барања за изведба на ЕБОР:

- Барање за изведба 1: Проценка и управување со влијанијата и прашањата врз животната средина и социјалните аспекти
- Барање за изведба 2: Работа и работни услови
- Барање за изведба 3: Ефикасност на ресурсите и спречување и контрола на загадувањето
- Барање за изведба 4: Здравје, сигурност и безбедност

- Барање за изведба 5: Откуп на земјиште, ограничување на користење на земјиштето и присилно раселување
 - Барање за изведба 6: Зачувување на биодиверзитетот и одржливо управување со живите природни ресурси
 - Барање за изведба 7: домородни народи
 - Барање за изведба 8: Културно наследство
 - Барање за изведба 9: Финансиски посредници
 - Барање за изведба 10: Откривање информации и ангажирање на засегнатите страни
- За проектот, Барањето за изведба 7 и Барањето за изведба 9 не се сметаат за релевантни бидејќи нема домородни народи во Северна Македонија според дефиницијата во Барањето за изведба 7, а Барањето за изведба 9 се однесува на финансиски посредници и не е применливо за овој проект.

2.4 Екваторски принципи – ЕП4, 2019 година

Екваторските принципи ја претставуваат финансиската индустрија. Екваторските принципи го претставуваат реперот за финансиската индустрија за одредување, оценување и управувањето со социјален и еколошки ризик при финансирање на проекти. Проектите треба да се усогласат со принципите:

- Принцип 1: Преглед и категоризација
- Принцип 2: Социјална и еколошка оценка
- Принцип 3: Применливи социјални и еколошки стандарди
- Принцип 4: Акционен план и систем за управување
- Принцип 5: Консултации и обелоденување
- Принцип 6: Механизам за поплаки
- Принцип 7: Независен преглед
- Принцип 8: Пакти
- Принцип 9: Независно следење и известување
- Принцип 10: Известување на ЕПФИ

2.5 Стандарди за изведба на меѓународни финансиски институции

Стандарди за изведба на меѓународни финансиски институции за еколошка и социјална одржливост IFC 2012, ги дефинираат клиентите, улогите и одговорностите за управување со нивните проекти. Тие се релевантни и за другите институции кои ги применуваат екваторските принципи при донесувањето на финансиски одлуки за проектот. Следната табела ги прикажува стандардите за изведба на меѓународните финансиски институции кои се земени во предвид во однос на оваа Оценка за влијанието врз социјалните аспекти.

Стандард на изведба	Цели
Проценка и управување со еколошки и социјални ризици и влијанија	<ul style="list-style-type: none"> - Да се идентификуваат и проценат еколошките и социјалните ризици и влијанија од проектот; - Да се усвои хиерархија за ублажување за да се превиди и избегне или каде што избегнувањето не е можно, да се сведе на минимум и каде што остануваат преостанатите влијанија, да се компензираат ризиците и влијанијата врз работниците, засегнатите заедници и животната средина; - Да се промовираат подобрени еколошки и социјални перформанси на клиентите преку ефикасна употреба на системите за управување; - Да се осигура дека со поплаките од засегнатите заедници и надворешни лица од другите засегнати страни е соодветно постапено и одговорено; - Да се промовираат и да се обезбедат средства за соодветен ангажман со погодените заедници во текот на проектниот век за прашања кои потенцијално би можеле да влијаат на нив и да се осигура дека релевантните еколошки и социјални информации се објавени и дистрибуирани.
Работни услови	<ul style="list-style-type: none"> - Да се промовира фер третман, недискриминација и еднакви можности на работниците; - Да се воспостави, одржува и подобри односот работник-менаџмент; - Да се промовира усогласеноста со националните закони за вработување и труд; - Да се заштитат работниците, вклучително и ранливите категории работници како што се децата, работници мигранти, работници ангажирани од трети страни и работници во синџирот на снабдување на клиентот; - Да се промовираат безбедни и здрави работни услови и здравјето на работниците; - Да се избегне употребата на принудна работа.
Ефикасност на ресурсите и намалување на загадувањето	<ul style="list-style-type: none"> - Да се избегнат или сведат на минимум негативните влијанија врз здравјето на луѓето и животната средина со избегнување или сведување на минимум; - Загадување од проектни активности; - Да се промовира поодржливо користење на ресурсите, вклучувајќи енергија и вода; - Да се намалат емисиите на стакленички гасови поврзани со проектот.
Здравје на заедницата, безбедност и сигурност	<ul style="list-style-type: none"> - Да се предвидат и да се избегнат негативните влијанија врз здравјето и безбедноста на погодената заедница во текот на животниот циклус на проектот и од рутински и од нерутински околности; - Да се осигура дека заштитата на персоналот и имотот се врши во согласност со релевантните човекови права.
Стекнување на земјиште и присилно раселување	<ul style="list-style-type: none"> - да се избегне и кога избегнувањето не е можно, да се сведе на минимум дислокацијата застрашување на алтернативни проектни дизајни; - Да се избегне присилно иселување; - да се предвиди и избегне или каде што не е можно избегнување, да се сведат на минимум негативните социјални и економски влијанија од откупот на земјиштето или ограничувањата за користење на земјиштето со (i) обезбедување на компензација за загуба на средства по трошок за замена и (ii) обезбедување дека активностите за преселување се спроведуваат со соодветно објавување на информации, консултации и информирање учество на засегнатите страни; - Да се подобрат или обноват средствата за живот и животниот стандард на

	<p>раселените лица;</p> <p>-Да се подобрат условите за живот кај физички раселените лица преку обезбедување на соодветно домување со право на посед на местата за преселување.</p>
Биодиверзитет конзервација и одржливост	<p>- Да се заштити и зачува биолошката разновидност;</p> <p>- Да се одржат придобивките од екосистемските услуги;</p>
Управување со природните извори на живот	<p>- Да се промовира одржливото управување со живите природни ресурси преку усвојување на практики кои ги интегрираат потребите за конзервација и приоритетите на развој.</p>
Домородни народи	<p>-да се осигура дека процесот на развој негува целосно почитување на човековите права, достоинство, аспирации, култура и егзистенција на домородните народи;</p> <p>- Да се предвидат и да се избегнат негативните влијанија на проектите врз заедниците надомородните народи или кога избегнувањето не е можно, да се сведат на минимум или да се компензира за таквите влијанија;</p> <p>-Да се промовираат придобивките и можностите за одржлив развој за домородните народина културно соодветен начин;</p> <p>- Да се воспостави и одржува постојана врска заснована на Информирани консултации и учество со домородните луѓе погодени од проектот во текот на животниот век на проектот;</p> <p>- Да се обезбеди бесплатна, претходна и информирана согласност на погодените заедници на домородните народи кога околностите опишани во овој стандард за изведба се наведени;</p> <p>- Да се почитува и зачува културата, знаењето и практиките на домородните луѓе.</p>
Културно наследство	<p>-Да се заштити културното наследство од негативни влијанија на проектните активности и да се поддржи неговото зачувување;</p> <p>-Да се промовира правично споделување на придобивките од користењето на културното наследство.</p>

3 Методологија за проценка на влијанието

3.1 Вовед

Целта на Проценката на влијанието врз социјалниот аспект е да ги утврди потенцијалните влијанија на Проектот врз социјалните и економските фактори кои влијаат на социо-економската благосостојба на заедниците каде што се предлага Проектот.

За да се измери влијанието на Проектот врз овие фактори, се спроведува социо-економска основа завоспоставување на постоечки карактеристики на заедницата. Ова е проследено со опис на потенцијалните позитивни и негативни влијанија кои би можеле да произлезат од спроведувањето на Проектот вклучувајќи ги и предложените мерки за ублажување на потенцијалните негативни влијанија. Проценката е изработена согласно националните и меѓународните барања.

3.2 Основни услови

Сетот на основни податоци се однесува на податоците кои ја поддржуваат социјалната проценка. За основните податоци што се користени за проценката се користеа примарни податоци собрани преку теренски истражувања помеѓу септември и ноември 2019 година и јануари и февруари 2020

година. Каде што е применливо исто така се користени и секундарни извори на податоци собрани од студии базирани на студии и прегледи на литература и истите се наведени како референца во рамките на извештајот.

Податоците ќе се собираат и во текот на целиот животен век на Проектот како дел од тековното следење на еколошките и социјалните услови.

3.3 Идентификација и евалуација на влијанието

Проценката на влијанието ги предвидува и оценува веројатните позитивни и негативни влијанија на Проектот, во квантитативни услови до најголем можен степен. За секој од социо-економските аспекти на проектот, проценката ги идентификува влијанијата.

3.3.1 Метод за идентификација и проценка на влијанието

Процесот на идентификација и проценка на влијанието функционира со следните хипотези: (i) Основни услови и вредност/чувствителност на ресурсите/рецепторите и (ii) Проектните активности како извор на влијанија.

Како резултат на овој процес, беше доделено соодветно ниво на значајност на секое влијание.

Потенцијалните влијанија врз основните услови беа оценети според следните критериуми:

Табела 3-1 Критериуми за оценување на можни влијанија

Критериуми	Опис на критериумите	Индикативни прагови за проценка кои се користени за секој критериум за оценување	
Карактеризација на влијанието	Насока на влијание	Позитивно	Влијанието е подобрување на моменталната ситуација или е пожелно.
		Негативно	Влијанието е влошување на моменталната ситуација или не е пожелно.
Тип на влијание	Начин на кој проектот влијае на аспект/рецептор/ресурс	Директен	Проектот резултира со директно влијание врз аспект/рецептор/ресурс (т.е. генерално во рамките на проектот со релевантен бафер).
		Индириектен	Индириектен ефект врз аспект/рецептор/ресурс.
		Кумулативен	Кумулативен ефект врз аспект/рецептор/ресурс.
Реверзибилност	Реверзибилност е способност за физички параметар, биолошката или социјалната заедницата да се	Реверзибилно	Влијанието е реверзибилно
		Ирерверзибилно	Влијанието е потенцијално трајно и не е реверзибилно

	врати на условите што постоеле пред влијанието		
Географско протегање	Ја опишува областа над која ќе се случи посебно влијание и истото е поврзано до просторните граници на оценувањето.	Локално Регионално Национално или надвор од границите Глобално	Влијанието е ограничено на одредени поединци или популација групи/заедници или еколошки рецептори на или блиску до Проектната област (Општини). Влијанието се протега низ општините. Влијанието се протега низ голем дел или цела Република Северна Македонија или прекугранично Влијанието се протега на глобално ниво
Време кога настанува влијанието	Поврзано со тоа кога влијанието ќе се појави	Веднаш Одложено	Влијанието настанува веднаш по проектната активност/дејство. Влијанието е одложено и настанува некаде по проектната активност/дејство.
Траење	Се однесува на тоа колку долго ќе трае влијанието и е тесно поврзано со проектна фаза или активност која што би го предизвикала влијанието	Краткорочно Среднорочно Долгорочно	Влијанието се очекува да трае кратко (на пр. помалку од две години) Влијанието се очекува да трае на среден рок (на пр. помеѓу две и десет години) Влијанието трае во текот на работењето на автопатот и/или преку 10 години.
Веројатност на појавување	Веројатност дека влијанието ќе се појави	Неверојатно Можеби	За влијанието може да се смета дека постои мала веројатност да се појави. За влијанието може да се смета дека постои средна веројатност да се појави.

		Сигурно	За влијанието може да се смета дека постои голема веројатност да се појави.
--	--	---------	---

Припишаното значење на влијанието е засновано на достапните информации кои за одредени еколошки социјални ресурси не се доволни за објективно расудување.

И покрај тоа, значењето на секое влијание се сметаше за функција на проценетата чувствителност на ресурсите/рецепторите и големината на влијанието или поконкретно:

- Вредноста на ресурсот или чувствителноста на околината/заедницата/рецепторот примач и засегнати броеви (каде што е релевантно);
- големината на влијанието (ниско / средно / високо) и дали е негативно или корисно ќе се оценува врз основа на:
- Тип (директен / индиректен / кумулативен);
- Географски опсег (локален / регионален / национален);
- Реверзибилност (реверзибилно / неповратно влијание).

Вредност (чувствителност) на рецепторите и ресурсите: анализираните еколошки и општествени ресурси кои веројатно ќе бидат погодени вклучуваат почва, вода, квалитет на пејзаж, живеалишта, културно наследство, јавно здравје и средства за живот. Применетите идентификатори и критериуми за проценка на вредноста (чувствителност) на ресурсите/рецепторите се наведени во Табела 3-2.

Табела 3-2 Генерички еколошки/социјален критериум за вредност (или чувствителност)

Вредност (чувствителност)	Типични идентификатори
Многу висок	Многу голема значајност и реткост, меѓународен обем и многу ограничен потенцијал за замена.
Висок	Висока значајност и реткост, национално ниво и ограничен потенцијал за замена
Среден	Висока или средна значајност и реткост, регионален размер, ограничен потенцијал за замена.
Низок (или понизок)	Ниска или средна значајност и реткост, локален размер.
Занемарлив	Многу мала значајност и реткост, локален размер.

Големина на влијанијата: Користени идентификатори и критериуми за дефинирање на влијанието што се должи на проектот се наведени во Табела 3-3.

Табела 3-3: Големина на влијанието и типични идентификатори

Големина на влијанието	типични идентификатори на критериуми
Големо	-Негативно: Губење на ресурси и/или квалитет и интегритет на ресурсите;

	сериозно оштетување на клучните карактеристики, обележја или елементи -Корист: голем обем или големо подобрување на квалитетот на ресурсите;обемна реставрација или подобрување; големо подобрување на квалитетот
Средно	-Негативно: губење на ресурси, но не влијае негативно на интегритетот; делумно губење/оштетување на клучните карактеристики, обележја или елементи -Корист: корист или додавање на клучни карактеристики, обележја или елементи; подобрување на квалитетот на атрибутот.
Мало	- Негативно: некои мерливи промени во атрибутите, квалитетот или ранливоста; мало губење или измена на една (можеби и повеќе) клучна карактеристика, обележје или елемент. -Корист: Мала придобивка или додавање на една (можеби и повеќе) клучни карактеристики, обележја или елементи; некое корисно влијание врз атрибут или намален ризик од појава на негативно влијание (Корисно).
Занемарливо	-Негативно: Многу мала загуба или штетна промена на една или повеќе карактеристики, обележја или елементи. -корист: многу мала корист или позитивно додавање на една или повеќе карактеристики, обележја или елементи.
Нема промена	- Нема губење или промена на карактеристики, обележја или елементи; не е забележливо влијание во која било насока.

Значајност на влијанието: Пет категории на значајност (многу големи, големи, умерени, мали и неутрални) се користени за да се процени значајноста на секое влијание во Табела 3-4.

Табела 3-4: Идентификатори на значајност на категориите на влијанија

Категорија на значајност	Типични идентификатори на влијанија
Многу големо	Само негативните влијанија обично се доделуваат на ова ниво на значајност. Тие претставуваат клучни фактори во постапката на донесување одлуки. Овие влијанија се генерално, но не исклучиво, поврзани со локации или карактеристики од меѓународно, национално или регионално значење кои најверојатно ќе претрпат најштетно влијание и губење на интегритетот на ресурсите. Сепак, голема промена во локација или карактеристика од локално значење може исто така да влезат во оваа категорија
Големо	Овие корисни или негативни влијанија се сметаат за многу важни размислувања и веројатно ќе се материјализираат во процесот на одлучување.
Средно	Овие корисни или негативни влијанија може да бидат важни, но не е веројатно дека ќе бидат клучни фактори за донесување на одлуки. Кумулативните влијанија на таквите фактори можат да влијаат врз донесувањето на одлуки доколку доведат до зголемување на севкупното негативно влијание врз одреден ресурс или рецептор.

Мало	Овие корисни или негативни влијанија може да се наведат како локални фактори. Тие веројатно нема да бидат критични во процесот на донесување на одлуки, но севажно подобрување на последователниот дизајн на проектот.
Неутрално	-Нема влијанија или оние кои се под нивоата на перцепција, во рамките на нормални граници на варијација или во рамките на маргината на грешка во предвидувањето.

И на крај, соодветна категорија на значајност е припишана на секое влијание во однос на гореспоменатите критериуми: чувствителност (вредност) на ресурсите (рецептори) и големината на влијанијата во Табела 3-5.

Табела 3-5 Значајност на категориите на влијание

		Големина на влијанието (степен на промена)				
		Без промена	Занемарлива	Мала	Умерена	Голема
Еколошка вредност(чувствителност)	Многу висока	неутрална	незначителна	Умерена или голема	Голема или многу голема	Многу голема
	висока	неутрална	незначителна	Незначителна или умерена	Умерена или голема	Голема или многу голема
	Средна	Неутрална	неутрална или незначителна	Незначителна или умерена	Умерена	Умерена или голема
	ниска	Неутрална	Неутрална или незначителна	Неутрална или незначителна	Незначителна	Умерена
	занемарлива	неутрална	Неутрална	Неутрална или незначителна	Неутрална или незначителна	Незначителна

За секој ресурс/рецептор, влијанијата се разликуваат врз основа на периодот на настанување: Фази на изградба и оперативни проекти.

Проценката се врши без да се земе во предвид примената на превентивни и корективни мерки кои може да ја намалат јачината на влијанието.

3.4 Ублажување

Мерките за ублажување се активности преземени за да се избегнат или сведат на минимум негативните влијанија врз животната средина или социјалните аспекти.

Мерките за ублажување ги вклучува оние кои се вградени во дизајнот (како што веќе се сметаше како дел од евалуацијата на влијанието) и секое дополнително ублажување кое е потребно потоа.

Ќе се спроведе дополнително ублажување на намалување на значајните влијанија на прифатливо ниво, ова се нарекува резидуално влијание.

Треба да се почитува хиерархијата за ублажување: спречување или избегнување, минимизирање, обновување или поправка, неутрализирање, компензирање. Мерките за ублажување треба да бидат јасно идентификувани и поврзани со еколошките и социјалните планови за управување.

4 Социјална и економска основа

Социјалните, економските и културните основни услови за трасата на гасоводот со блок станици се засновани на примарни и секундарни податоци. Примарните податоци првично беа собрани во периодот од август 2019 година до октомври 2019 година а се преземени во четирите општини каде што поминува Проектот (Неготино, Демир Капија, Гевгелија и Богданци) и подоцна помеѓу јануари и февруари 2020 година. Примарните податоци беа собрани на неколку посети на локации и интервјуа чија цел беше да се соберат социо-економски податоци од погодената област, со цел да се создадете солидна основа за анализа на основната состојба на проектната област и опфатени се:

- Моментална состојба на инфраструктурата (локални патишта, водовод, електрична енергија, отпадни води и управување со отпад);
- Квалитет на домување и густина на населеност;
- Услови за живот во погодената населба (начин на живот);
- Идентификување на други животни навики и културни вредности;
- Идентификување на економските навики и услови.

Анкетата за интервју се однесуваше на занимањето, физичките средства, образованието, приходите, пристапот до финансиски средства, ресурси, тип на извор на енергија за греење и пристап до јавни услуги како што се вода-електрична енергија и санитарни јазли.

Секундарните податоци се собрани од општинските центри, Неготино, Демир Капија, Гевгелија и Богданци и Државниот завод за статистика користејќи бројки кои се достапни во последните 5-10 години. Анализирани се извештаи од локалната влада, како и научни социолошки, етнолошки, културни, археолошки и други студии за овој регион достапни во различни форми. Здравствените податоци се собрани од објавените податоци од здравствениот сектор. Образовните податоци беа собрани од податоците од секторските публикации и од Државниот завод за статистика.

4.1 Општа поставеност

Трасата на гасоводот минува во југоисточниот дел кон централниот дел на Северна Македонија, преку четири општини: Неготино, Демир Капија, Гевгелија и Богданци. Површината на Проектот опфаќа 168.53 хектари.

Почетната точка на трасата е на границата со Грција помеѓу селото Идомени (ГР) и градот Гевгелија (МКД), каде што ќе заврши грчкиот дел од гасоводот. Крајната точка на гасоводот во Северна Македонија е веќе изградената вентилска станица (блок станица БС 7) на новоизградениот гасовод Штип-Неготино, во близина на градот Неготино.

4.2 Проектен коридор

Предложената траса на гасоводот е како што следи:

- Трасата започнува на 4 км источно од граничниот премин Богородица кај село Кирјаница заобиколувајќи го село Стојаково. Понатаму т гасоводот го минува локалниот пат Стојаково – Богородица и натаму на 4+500 км се доближува до нафтоводот Солун-Скопје. На 7 + 000 км гасоводот го поминува регионалниот пат Гевгелија-Богданци и реката Вардар на 8 + 500 км;

- На делницата 12 + 500 km до 15 + 000 km трасата минува покрај селото Прдејци на јужна страна, ја преминува меѓународната железница и автопатот Скопје – Гевгелија, нафтоводот и локалниот пат Негорци – Прдејци. Понатаму, гасоводот ја преминува Кованска река и прави уште еден пресек на десната страна со нафтоводот;
- Поаѓајќи од км 16+000 гасовод влегува во ридско-планинско подрачје оддалечувајќи се од нафтоводот и заобиколувајќи го каменоломот во месноста Доламаре. Гасоводот се вкрстува со реката Зуица, поминувајќи ги локалните ридови (Било, Голи Рид, Маслински Рид) приближувајќи се на нафтоводот и преминот на река Стара Река (Петрушка Река) на 30+000 км;
- Почнувајќи од км 30 + 000 до км 51 + 000 маршрутот е генерално поминување на планински терен во близина покрај премините на нафтоводот на неколку места (km 31 + 500; km 32 + 000; km 36 + 000; km 37 +500; 38 + 500 км; 47 + 300 км; 48 + 800 км и 50 + 500 км). На овој дел од трасата гасоводот е на највисока кота од 877 m надморска височина;
- Понатаму, трасата на км 53 + 000 ја преминува реката Бошава на кота од 120 мнв. и продолжува западно од градот Демир Капија потоа на ридски терен кој минува низ областа Големо брдо и Бугдешна Глава. Гасоводот го заобиколува селото Прждево од источната страна, ја преминува Прждевска река и локалниот пат за село Прждево на 59 + 500 км, продолжува од западната страна на селото Тремник каде што поминува низ реката Шулев и низ локалитетот Ајупка и Соколце поминува под Дисанска река на 64 + 500 км;
- Крајната точка на гасоводот е на 67 + 194 km во областа Солена Вода каде трасата се поврзува со постојниот гасовод Клевовце – Неготино. Следните слики го прикажуваат Проектот.

4.3 Проектна област на влијание

Проектната област на влијание ги вклучува сите заедници кои се потенцијално погодени од проектот, како и регионот кој го опкружува проектот каде ќе се одвива социјална интеракција и каде што локалните заедници веројатно ќе бидат погодени од Проектот индиректно или директно. Локацијата на проектот за гасоводот Проект за интерконекција се протега во општините Гевгелија, Богданци, Демир Капија и Неготино. Селаните и луѓето во градовите и административните центрите погодени од Проектот живеат претежно во овие четири општини.

Слика 4-4 ги прикажува градовите и селата на кои ќе се однесува оваа проценка. Интерконекторниот гасовод се наоѓа во близина на следните населени места:

- Градовите: Неготино, Демир Капија, Гевгелија и Богданци;
- Селата: Богородица, Стојаково, Селемли, Мрзенци, Гавато, Негорци, Прдејци, Смоквица, Милетково, Миравци, Габрово, Петрово, Дрен, Чифлик, Прждево, Тремник, Тимјаник, Дуброво и Долни Дисан.

4.4 Демографски карактеристики

Во Република Северна Македонија воспоставени се 8 (осум) плански региони, како функционално територијални единици за потребите на планирањето на развојот и реализација на мерките и инструментите за поттикнување на развојот. Покрај регионите, првостепена административна поделба на Северна Македонија се општините.

Трасата на гасоводот минува низ Југоисточен и Вардарски плански регион.

Општините Неготино и Богданци се дел од Југоисточниот плански регион, а општините Демир Капија и Гевгелија се дел од Вардарскиот плански регион.

Вардарскиот плански регион зафаќа површина од 4.042 km² или 16% од површина на државата. Го сочинуваат 9 општини. Според пописот на населението од 2002 година Вардарскиот плански

регион имал 154.535 жители. Регионот се одликува со исклучително ниска густина на населеност од 38 жители/км² и со голема концентрација на населението во градските средини.

Општина Гевгелија

Општината Гевгелија има површина од 485 км². Гевгелија е урбан и општински центар, а во состав на општината Гевгелија влегуваат 17 села: Богородица, Габрово, Милетково, Миравци, Мрзенци, Негорци, Петрово, Прдејци, Смоквица.

Според базата на податоци на Пописот и Државниот завод за статистика (Макстат), просечната густина на населението изнесува 47 жители на км², што е значително помалку од густината на населеност во Република Северна Македонија.

Бројот на жители во општината е 22.988, а во Табела 4-1 подолу е даден демографски преглед на градот Гевгелија и селата и Табела 4-2 Возрасна структура.

Табела 4-1: Демографски преглед на општина Гевгелија

Место	Популација	Жени	Мажи
Гевгелија	15685	8150	7535
Богородица	1001	483	518
Габрово	20	10	10
Милетково	117	57	60
Миравци	1647	810	837
Мрзенци	461	230	231
Негорци	2047	997	1050
Петрово	206	89	117
Прдејци	514	257	257
Смоквица	263	126	137

Табела 4-2: Старосна структура во општина Гевгелија

Старосна група	Вкупно	Жени	Мажи
0-14	3835	1923	1912
15-64	16498	8218	8280
65+	2648	1421	8218
Непознато	7	6	1
Вкупно	22988	11568	11420

Општина Богданци

Општината Богданци има површина од 115 км², а центар на општината е градот Богданци. Во составот на општината Богданци се вбројуваат само четири населени места, од кои Богданци е централно урбано место и седиште на општината, а другите населби Стојаково, Селемли и Гавато се рурални.

Според последниот попис и Државниот завод за статистика, населението на општината изнесува 8.707 и претставува 5,1% од југоисточниот регион, односно во просек 76 жители/км². Во Табела 4-3 подолу е даден демографски преглед на градот Богданци и селата во областа на влијание, а во Табела 4-4 старосната структура.

Табела 4-3: Демографски преглед на општина Богданци

Место	Популација
-------	------------

Богданци	6011
Стојаково	1931
Селемли	327
Ѓавато	438

Табела 4-4: Возрасна структура во општина во општина Богданци

Старосна група	Вкупно	Жени	Мажи
7 – 14	1 486	726	760
14 – 18	728	348	380
18 – 25	664	312	352
25 – 40	1913	918	995
40 – 65	2839	1429	1410
65 +	1077	597	480
Вкупно	8707	4330	4377

Општина Демир Капија

Општина Демир Капија има површина од 309 км² и ја сочинуваат градот Демир Капија и 14 села. Село во областа на влијание се Дрен, Прџево и Чифлик.

Според проценката на Државниот завод за статистика во 2016 година, во општина Демир Капија бројот на жители изнесува 4.545, а густината на населеност е 15 жители/км². Табелата 4-5 подолу е наведена за демографски преглед на градот Демир Капија и селата во областа на влијание и во Табела 4-6 Старосна структура.

Табела 4-5: Демографски преглед на општина Демир Капија

Место	Популација
Демир Капија	3275
Дрен	94
Прџево	235
Чифлик	90

Табела 4-6: Старосна структура во општина Демир Капија

Старосна група	Вкупно	Жени	Мажи
0-19	1137	539	598
20-59	2576	1200	1375
60+	823	459	372
Вкупно	4545	2198	2347

Општина Неготино

Општина Неготино зафаќа површина од 414 км² и според последниот Попис и Државниот Завод за статистика, густината на населението во општината е 46,5 жители/км².

Градот Неготино е урбан центар на општината кој се состои од 21 населба. Следните населби припаѓаат на АоИ: Тимјаник, Тремник, Дуброво и Долни Дисан. Во Табела 4-7 е наведен демографски преглед на градот Неготино и селата во АоИ и во Табела 4-8 Старосна структура.

Табела 4-7: Демографски преглед на општина Неготино

Место	Популација
Неготино	13104
Тимјаник	1155
Тремник	829

Дуброво	49
Долни Дисан	931

Табела 4-8: Старосна структура во општина Неготино

Старосна група	Вкупно	Жени	Мажи
0-15	3737	1845	1902
15-59	12689	6230	6459
60+	2536	1245	1291
Вкупно	19212	9434	9778

4.5 Природно движење на населението

Основни компоненти на природното движење на населението се стапките на наталитет и смртност.

Следната табела го прикажува природното движење на населението во општините каде што е поставен интерконективниот гасовод.

Табела 4-9: Наталитет 2008 – 2018 година, во урбани населби каде што е поставен гасоводот

Град	Вкупно родени во 2008			Вкупно родени во 2018		
	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени
Гевгелија	265	146	119	232	121	111
Богданци	67	32	35	79	40	39
Демир Капија	49	28	21	33	21	12
Неготино	197	100	97	183	103	80

Табела 4-10: Стапки на смртност за 2018 година, во урбаните населби, каде што е поставен гасоводот

Град	Вкупно	0-4	5-14	15-24	25-44	45-64	65 и над
Гевгелија	276	2	-	1	8	47	218
Богданци	90	1	-	1	4	20	64
Демир Капија	53	-	-	-	-	15	38
Неготино	184	1	-	-	4	38	141

Друга компонента на природното движење на населението е миграцијата. Во општините каде проектот се развива, има значително зголемување на миграцијата од руралните во урбаните средини во периодот на индустријализацијата, која продолжила во последните години на минатиот век, како и во овој век. Во последните десет години има процес на обратна миграција, особено на постарата популација. Во истиот период, забележан е значителен пораст на миграцијата на активно работоспособно население од општините надвор од границите на Република Северна Македонија. Следниве табели ги прикажуваат основните статистички податоци за миграцијата во општините и градовите во областа на влијание во 2017 година (Извештај за миграција на ДЗС).

Табела 4-11: Иселени и имигрирани граѓани во општините на областа на влијание и причина во 2017 година

Општина	Емигрирани/ имигрирани	Вкупно	Вработување	Брак	Семејни причини	Образование	друго
Гевгелија	Емигрирани	42	9	38	17	/	22

	Имигрирани	42	4	33	19	/	10
Богданци	Емигрирани	24	3	27	8	1	8
	Имигрирани	12	1	18	4	/	4
Демир Капија	Емигрирани	14	/	22	11	/	/
	Имигрирани	22	1	13	15	/	6
Неготино	/	/	/	/	/	/	/

4-12: Вкупна имиграција и емиграција на граѓани и миграциски биланс по градови

град	Вкупно население	Вкупна имиграција	Вкупна емиграција	Биланс на миграција
Гевгелија	22988	75	77	-2
Богданци	8707	21	30	-9
Демир Капија	4545	28	35	-7
Неготино	19212	138	142	-4

4.6 Комунални услуги и инфраструктура на заедницата

Депонирањето на комуналниот цврст отпад во Проектната област се врши на локални општински депонии, кои не ги исполнуваат основните санитарно-технички стандарди за безбедно отстранување на отпадот. Ниту една од депониите нема подземен слој за заштита на почвата и подземните води. Исто така, закана за животната средина и население се дивите депонии на подрачјето на општините во областа на влијание. Прашањата во врска со отпадот и негово отстранување се подетално опфатени во Студијата за влијанието врз животната средина и социјалниот аспект.

Во градот Гевгелија водоснабдување е управувано од 6 пумпни станици (бунари), две во близина на р.Вардар и четири кај селото Моин. Според стратешкиот план на општината изградба на Браната Конско ќе биде најважниот објект за гевгелиската област. Браната се наоѓа на Конска Река, 17 км западно од градот Гевгелија. Главната цел на акумулацијата е водоснабдување на градот Гевгелија, а и за наводнување на обработливи површини.

Општина Богданци со вода се снабдува од акумулацијата Паљурци, која се користи и за наводнување на обработлива земја.

Јавното комунално претпријатие „Комуналец“ - Неготино ја обезбедува водата за пиење на градот Неготино, одизворот „Лукар“. Градската водоводна мрежа обезбедува вода за граѓаните и индустријата, лоцирани воградот. За наводнување на зелените површини во градот и за наводнување на земјоделските површини се користи вода од хидросистемот „Тиквешко Поле“, „Неготино 1 и 2“.

Во општина Демир Капија водоснабдувањето во градот го обезбедува јавното комунално претпријатиеБошава. Градот добива вода од локална акумулација со волумен од 380 m3 вода а руралните срединиод локалните бунари. Во општината нема прочистување на отпадните води, а нема ниту организиранотретман на отпадни води или станица за третман на отпадни води. Дел од отпадните води од домаќинствата вонаселбите и индустријата се испуштаат директно во реките, а некои се испуштаат во поединечни септичкирезервоари.

Во градот Неготино се испуштаат комунални отпадни води од домаќинствата и другите потрошувачизаедно со атмосферските води низ постојната канализациона мрежа. Индустриските отпадни води од повеќето објекти се испуштаат директно во Неготинска Река без претходен

третман. Градот Неготино и населбите Тимјаник се 100% покриени со фекална канализација за собирање и отстранување на отпадните води.

Во тек се градежните работи на фекалната канализација во селото Тремник.

Општ преглед е дека домаќинствата во областа на влијание се снабдуваат со вода за пиење во урбаните и руралните средини иако некои населени места се соочуваат со проблем со недостиг од вода за пиење поради високиот просек на потрошувачка по глава на жител, како и големи загуби на вода во старите системи за снабдување. Ситуацијата во однос на третман на отпадни води е доста лоша. Во областа на влијание на Проектот, отпадните води од урбаните населби се собрани и испуштени без никаков третман директно до површинските водотеци на реципиентот. Во некои од руралните средини каде што се користат септички јами не се со доволен капацитет и има директно испуштање на отпадни води во различни површински води или земјоделско земјиште. Исклучок е пречистителната станица во Гевгелија со капацитет од 30.000 жители.

Магистралните патишта и магистралниот пат (А1, долг 42 км и А4, 90 км) минуваат низ областа на влијание и се во релативно добра состојба. Делницата од автопатот А1 Демир Капија - Смоквица е долга 28 километри (поврзување со А2). А1 е главната државна артерија (коридор Север-Југ) низ која голем број луѓе и стоки транзитираат и нивниот број и количини постојано се зголемуваат. Должината на локалната патна мрежата во регионот е пониска отколку во другите региони.

Во областа на влијание минува железничката пруга Скопје-Велес-Гевгелија-граница со Грција.

Во однос на енергетскиот потенцијал, регионот не е богат со хидроенергија и е целосно зависен од електрична енергија.

Од особено значење е термоелектраната Неготино, а трафостаницата Дуброво има централна локација за пренос на електрична енергија во земјата кон/од Грција, а Проектот го преминува далекуводот Дуброво 400kV.

Она што е важно за овој регион е што низ него минува дел од нафтоводот Солун-Скопје долж должината на Коридорот 10.

Пресекот на Проектот за интерконекција во областа на влијание со комуналната инфраструктура е опфатена во Студијата за влијанието врз животната средина и социјалниот аспект, а во Процената за влијанието врз социјалниот аспект е вклучена во Анекс 1.

4.7 Користење на земјиштето

По должината на трасата на Проектот за гасна интерконекција, користењето на земјиштето е претставено во Анекс 2 (Користење на земјиштето). Полињата и зеленчуковите градини се карактеристични за котлината Богданци-Гевгелија и истите се распространети во низинскиот простор помеѓу селата Стојаково и Прдејци (помеѓу км 3+500 и км15+500), потоа помеѓу селото Дрен и градот Демир Капија (км 48+500 до км 53+500), додека во завршниот дел од трасата, во околината на селото Тремник (помеѓу км 59 +500 и км 67+000), тие се претставени со житни полиња.

Повеќегодишниот зеленчук кој доминира во регионот на коридорот се култури како домати, пиперки, лубеница, луцерка, тутун, модар патлиџан, зелка, компир, пченица, пченка и др. Во делот помеѓу Демир Капија и Неготино, земјоделските површини се користат за одгледување житни култури.

Овоштарниците во областа на коридорот не се типичен тип земјоделска дејност. Вообичаено се засадуваат овошни дрвја во селата или во нивна непосредна близина. Најзастапени овошни дрвја во пределот се бадемите, праски, круши, сливи и кајсии. Насади со праски се застапени на подрачјето на градот Неготино.

Во последниот дел од трасата на гасоводот (помеѓу км 60 + 000 и км 62 + 000) има плантажа за одгледување на праски, додека во почетниот дел (км 1 + 000) се застапени насади со јаболка.

Лозовите насади се вообичаени и се едни од најчестите култури во областа на коридорот на гасоводот.

Лозовите насади се претставени главно со насади на големи површини, но и со помали посебни насади. Тие се најзастапени во последниот дел од трасата на коридорот, помеѓу км 59 + 500 и км 66 + 000, потоа во централниот дел во околината на селото Чифлик, помеѓу км 50 + 000 и км 53 + 300, како и во почетниот дел во близина на границата со Грција (км 0 + 500 и км 2 + 000) и во близина на село Прдејци (помеѓу км 12 + 000 и км 16 + 000).

Селата Стојаково и Прчево се најблиску лоцирани до трасата на гасоводот и околината и областа наоколу се карактеризира со мозаична структура на вегетација.

4.8 Земјоделство

Од основните резултати од истражувањето и интервјуата во селата и урбаните населби во рамките на студијата се констатира дека населението се занимава со земјоделство како дополнителна дејност, односно најчесто луѓето се вработени во државен или приватен сектор и земјоделството не е основна дејност на приходи. Типично, едно семејство обработува земјишта од 1 до 4 хектари. Истражувањето покажува и дека одреден дел од обработливото земјиште во руралните средини е напуштено и необработувано, а причината е и неисплатливоста како и иселување на населението, односно намален број на жители.

Во општина Гевгелија расте широк спектар на овошје и зеленчук, вклучително и производи карактеристични за медитеранската/егејската клима, како што се смокви, маслинки, калинки, лимони, грозје, киви и други.

Под оранжериите, покрај разни растителни производи, растат и различни типови цвеќиња. Земјоделското земјиште зафаќа површина од 7.800 хектари од кои 3.260 хектари се овошни насади, 1.000 хектари се лозови насади, 100 хектари се овошни дрвја, 300 хектари ливади, 2.652 хектари се пасишта, 28.350 хектари се шуми, а останатите се пуста земја. Околу 4/5 од обработливото земјиште е за индивидуални земјоделци, 1/5 за правни лица. На следната Слика 4-8, лозовите насади се претставени во областа на Гевгелија.

Земјоделството во општина Богданци се уште е една од најзастапените дејности било како основна или дополнителна активност на населението. Во минатото, земјоделството беше позастапено, но со текот на времето населението постепено ја напушта оваа гранка и се концентрира на други стопански гранки. Општина Богданци поседува вкупно 3.402 ха земјоделско земјиште, од кои 3.305 ха припаѓаат на обработливо земјиште и 97 ха на пасишта. На следната слика 4-9 е прикажана земјоделската дејност во областа на Богданци.

Слика 4-9: Оранжерији во областа на Богданци

Во општина Демир Капија има одлични услови за развој на лозарската култура, на овој простор најрано расте грозјето. Сортите трпезно грозје што се одгледуваат во општината се мускат, кралица и кардинал. Исто така квалитетни видови се жилавка, смедеревка, бела, теран, кратошија, вранец, игра, алигота, ризлинг и други.

Што се однесува до потенцијалот за развој на стоката и сродните индустрии, регионот има многу скромни можности за производство на храна за добиток, без разлика колку се застапени овците, козите, свињите и живината. На сликата 4-10 е даден преглед на Демир Капија.

Општина Неготино има 22.303 хектари земјоделско земјиште и 1.966 хектари шума. Од земјоделското земјиште, 10.000 ha се пасишта, 12.000 ha се обработливи површини од кои 7.000 ha се ораници и овоштарници, 4.000 ha се лозја, а останатите ливади и овошни насади. Во структурата на обработливо земјиште под ораници се 55% додека под лозје 33,3%. Почвено-климатските услови се погодни за одгледување различни култури, житарици, фуражни, индустриски и градинарски, а погодни се за овошје и лозја. Доминираат лозјата во близина на сите населени места. На следната слика 4-11 е прикажан Неготинскиот регион во близина на трасата на гасоводот.

4.9 Економски развој

Земјоделството е примарен извор на приходи во општина Гевгелија. Во секундарниот сектор во општината се производство, снабдување со енергија и градежништво. Исто така во општината економијата е поддржана како терцијарен дел со трговијата, туризмот и услуги поврзани со туризмот. Поради поволната климата, богатството на термални води, близината на планината Кожуф и близината на границата со Грција, во општина Гевгелија има поволни услови за развој на туризмот.

Главни стопански области во општина Богданци се производството, земјоделството, трговијата, финансиските услуги, јавните услуги, образованието, здравството и администрацијата. Има текстилни фабрики кои спаѓаат во категоријата на лесната текстилна индустрија, капацитет за преработка на млеко и производство на производи и погон за преработка и конзервирање на земјоделски производи. Нема капацитети и инфраструктура за развој на туризам.

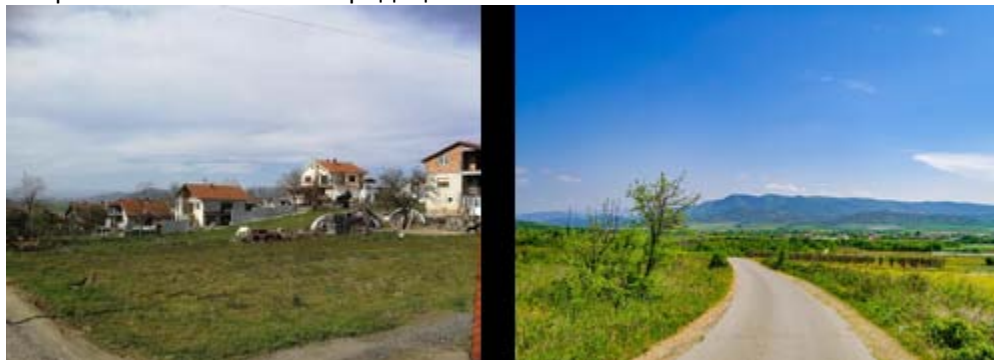
Лозарството и винарството се најважната стопанска гранка во општина Демир Капија. Освен лозарството, во мал обем е развиено и индивидуалното сточарство, кое главно се одгледува од локалното население. Најголемата живинарска фарма во општината има околу 120.000 живина. Релјефните карактеристики на овој простор се извонредни елементи за туристичка активност. Еко-културниот туризам може да игра значајна улога во развојот на општината.

Земјоделството (агробизнисот, шумарството), а особено лозарството е многу развиено на територијата на Општина Неготино и земјоделското производство е главна стопанска дејност. Општината Неготино има годишно производство од 20-25 милиони килограми грозје. Индустриските култури вклучуваат тутун, афион, градинарски култури и житни култури. Втората по големина винарија во Македонија, Повардарие, се наоѓа во Неготино. Во следната табела е прикажан бројот на субјекти во различни сектори во општините. Табела 4-13: Број на стопански субјекти во различни сектори во општините (Државен завод за статистика-Макстат)

4.10 Животот во селата во областа на влијание

Општо земено, егзистенцијата на селаните варира од едно до друго село, во зависност од околината и расположливите ресурси и секое семејство има тенденција да има примарна и секундарна работа. Врз основа на податоците добиени во текот на социо-економската анкета од испитаници од селата покрај гасоводот, просечниот приход во домаќинството варира од 300 до 700 евра месечно.

Селата кај Гевгелија и Богданци се наоѓаат во котлинска област (Стојаково, Селемли, Богородица, Мрзенци, Негорци, Ѓавато). Селата се занимаат со земјоделство и сточарство. На следните слики се претставени селото Богородица и Селемли.

Населението главно се занимава со одгледување земјоделски производи (најмногу раноградинарски), пред се поради погодната топла клима и силните медитерански влијанија кои навлегуваат во овој регион. Тука е и одгледувањето на винова лоза од која се произведува квалитетно вино и ракија. Во последните години, областа стана особено атрактивна за изградба на казино хотели каде што населението е вработено. Селата во близина на Гевгелија се многу развиени и луѓето работат во Гевгелија. Селата во близина на средниот дел на трасата на гасоводот, Дрен, Прждево и Чифлик, Милетково, Петрово, Габрово, Смоквица се ридски села. Населението е погодено од емиграција, а селата се мали, населението главно се занимава со лозарство и сточарство, односно со одгледување кози и овци. Во Прждево има фабрика за преработка, сушење и производство на црвена пиперка. Селата блиску до крајот на трасата (Тремник, Темјаник и Долни Дисан) се занимаваат со земјоделство.

Најзастапени гранки на земјоделството што се одгледуваат во областа се житариците, лозарството и градинарството.

Селото Долни Дисан е познато по лозарството и производството на најдобри и најквалитетни вина и ракии. Во Долни Дисан работи земјоделски комбинат „Венец“. Населението е претежно ангажирано во одгледување пченица, одгледување лозје, во многу помал обем, се одгледува јачмен и пченка и претежно помладите жители работат во фабриките за автомобилска електроника во регионот.

Околу селата има оранжерији под зеленчукови градини каде се одгледуваат пиперки, домати,

краставици, кромид, лук, зелена салата, моркови, спанаќ, праз, како и многу зелка и лубеница - тикви, лубеници и дињи. Од сточарството најголем дел од населението се занимава со одгледување на кокошки. Малубројното население во Дуброво се занимава со лозарство и земјоделство а во зима селските овци се носат на презимување.

Поради непосредната близина до градот Неготино, значаен дел од жителите се ангажирани во активности во градот, како што се занаети и услужни активности во градежништвото, транспортот, образованието, кетеринг итн.

4.11 Здравствена заштита на населението

Здравствените установи се важни за Проектот од следниве причини:

- Доколку има некои поголеми здравствени несреќи и болести кај градежните работници, овие здравствени установите можат да бидат првата опција за лекување;
- Здравствените установи можат да му помогнат на Проектот да се справи со прва помош во и околу Проектот
- Здравствените ресурси можат да допринесат на Проектот да ги информира вработените за големите болести во областа и како да се спречат. Тие исто така можат да обезбедат свест за селата во и околу Проектната област за потенцијалните големи здравствени проблеми кои произлегуваат од типот на индустријата што ја бара НЕР и
- Проектот може да соработува со здравствени установи како дел од Корпоративната општествена одговорност за зајакнување на свеста кај селаните за тоа како да се ублажат големите болести.

Здравствениот систем се состои од три сегменти: примарна, секундарна и терцијарна здравствена заштита:

- Примарното здравство во Северна Македонија се заснова на мрежа на приватни и јавни здравствени установи: клиники и здравствени домови. Системот на примарна заштита вклучува превентивни, промотивни услуги преку различни профили на здравствени работници и здружени професионалци: лекари, специјалисти по општа медицина, стоматолози, педијатри, училиште за специјалисти по медицина, гинеколози и специјалисти по медицина на трудот.

- Секундарната здравствена заштита се практикува низ систем на специјалистички советодавни услуги, општи и специјални болници и заводи.

- Терцијарното здравство се практикува во клиничките болници и Универзитетскиот клинички центар во Скопје. Овие две нивоа се одговорни за обезбедување на услуги за рехабилитација превентивни здравствени услуги, преку различни специјалисти и супспецијалисти. Северна Македонија има оперативен здравствен систем, географски и финансиски пристап, контрола на болести и речиси целосна покриеност на населението со вакцинација.

Здравствениот систем најмногу се финансира преку задолжително здравствено осигурување, кое им дава опција на сите граѓани да бидат здравствено осигурани. Задолжителното здравствено осигурување се финансира од плати, доделени суми, наменети за здравствено осигурување. Понатаму, државниот буџет на земјата испорачува средства за покривање на трошоците за здравствено осигурување за граѓаните кои не спаѓаат под здравствено осигурување од која било основа, вклучително и групи како што се: малолетни деца под 18-годишна возраст (26 години ако се студенти), бремени жени, доилки, лица над 65 години итн.

Јавното здравје постојано го следи Институтот за јавно здравје, а најновите податоци и здравствените анализи се вклучени во Здравствениот извештај за населението во земјата за 2017 година. Извадок од опфатот на медицинскиот персонал по здравствени региони е претставен во следната табела. Здравствениот регион на Гевгелија го опфаќа подрачјето на Демир Капија, додека Неготинскиот здравствен регион го опфаќа Богданци. Базирано на податоците добиени во текот на социјалната анкета од испитаници од селата покрај трасата на гасоводот се добија податоци дека во одредени села (особено оние што се наоѓаат во средишниот дел на гасната

интерконекција) не се достапни ниту здравствени установи ниту посети на лекар, така што селаните треба да патуваат за да ги посети лекар и да изврши медицински прегледи

Table 4-14: Overview of medical staff coverage by health regions (Year 2017)

	Negotino	Gevgelija	MKD
The Health Regions of MKD through numbers			
Number of residents per doctor	496	392	333
Total number of doctors	47	87	6 219
General Practice	18	19	1.77
General practice (% of total number of doctors)	38	21	28
The specialization	7	19	699
Specialization (% of total number of doctors)	14	21	11
Specialists	22	49	3.75
Specialists (% of total number of doctors)	46	56	60
Number of dentists	15	30	1 811
Number of inhabitants per 1 dentist	1 555	1 138	1 145
Number of Pharmacists	8	11	1.07
Number of inhabitants per 1 pharmacist	2 915	3 104	1 938
Number of health workers in medical institutions in rural areas, in Health Regions, in MKD			
Permanent doctors	2	11	321
Interim doctors	4	/	5
High school and vocational health workers	3	11	354

СТР: 46 Табела

4.12 Образование

Образовниот процес во општините во регионот се одвива преку државно образовно институции кои се во надлежност на општините.

Во општина Гевгелија редовното образование се одвива преку пет (5) основни училишта и две (2) средни училишта. Во градот Гевгелија има три (3) основни училишта, а други две (2) се наоѓаат во селата Миравци и Негорци. Средношколскиот центар има три насоки – општа гимназија, машинска струка и хотелско-туристичка насока.

Во општина Богданци редовното образование се покрива преку четири (4) основни училишта и едно (1) средно школо. Предучилишната грижа за воспитување и образование на малите деца се организира во општинска детска градинка со локација во град Богданци и подрачна градинка во село Стојаково. Во општина Богданци образовниот процес се одвива во едно (1) основно училиште во Богданци, со подрачно училиште во село Ѓавато, и основно училиште во с.Стојаково со подрачно училиште во село Селемли.

На територијата на општина Богданци има едно (1) средно училиште кое се наоѓа во градот Богданци. Покрај гимназиско образование има и текстилна, сообраќајна и здравствена струка.

Во општина Демир Капија образованието го покрива едно (1) основно училиште во градот, а четири (4) подрачни училишта во селата Корешница, Бистренци, Прждево и Челевец.

Во општина Неготино функционираат две (2) основни училишта и едно средно (1) училиште во градот.

Неготино. Двете (2) основни училишта имаат и подрачни училишта во селата Долни Дисан, Тимјаник, Тремник.

4.13 Квалитет на живот

Индексот на човечки развој (HDI) се користи како стандард за мерење на квалитетот на животот. На мерењето вклучува индикатори за долг и здрав живот, достигнување знаење и пристоен стандард на живеењето. Извештајот за човековиот развој за 2019 година го претставува ИЧР за 2018 година (вредности и рангови) за 189 г.

Земји и територии признати од ОН.

- Вредноста на ИЧР на Северна Македонија за 2018 година е 0,759, што ја става земјата во високо човечка развојна категорија, позиционирајќи ја на 82 од 189 земји и територии. Помеѓу 2000 и

Во 2018 година, вредноста на ИЧР на Северна Македонија се зголеми од 0,669 на 0,759, што претставува зголемување од 13,6 отсто.

Во регионите каде што Проектот ќе го развие HDI е:

- Вардарски статистички плански регион 0,763

4.14 Ранливост

ИФЦ ја дефинира ранливоста како „луѓе кои врз основа на пол, етничка припадност, возраст, физичка или ментална попреченост, економската неповолност или социјалниот статус може да бидат понеповолно засегнати од другите“.

Групите кои се ранливи во селата и градовите во рамките на проектот Aol се генерално постарите лица, вдовици, еднородителско семејство со малолетни деца и инвалиди. Не постои посебна етничка група на ранливи и нема појава на домородни луѓе.

Лицата од овие категории добиваат помош од социјален центар со некои услуги и пари. Според Државниот завод за статистика бројот на ранливи семејства кои добиваат помош од Социјалните центри изнесува 1.821 во Вардарскиот регион и 1.623 во Југоисточниот регион.

Податоците од извршената социјална анкета се во табелата подолу

Table 4-15: Number of vulnerable in the municipalities in Aol

Municipality	Single parent families	Families with social help	Disabled people	Other vulnerable (homeless people, children with no parents, disabled children)
Gevgelija	N/A	122	133	25
Bogdanci	12	35	32	13
Demir Kapija	16	89	27	0
Negotino	33	180	180	27

4.15 Културно и историско наследство

Земјата е богата со недвижно културно наследство од исклучителна културна, историска и уметничка вредност, потврдувајќи го постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ, како и на народите кои живеат во нејзините граници кои се дел од албанската, турската, влашката, српската, ромската, босанската заедница и други нации низ вековите.

Националниот завод за заштита на спомениците на културата за изработка на Просторниот план на земјата има изготвено стручен извештај за заштита на недвижното културно наследство во кој се пописот на недвижното културно наследство, кое е од особено значење. Содржина од листа на регистриран недвижен културен имот со статус на обележан споменик: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, бањи, кули, саат кули, турбини, мавзолеи, конаци, мостови, згради, згради стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, во близина на населените места, периодот на настанување и општините каде што се наоѓаат спомениците. Според,

Законот за заштита на културното наследство, видовите на недвижно културно наследство се споменици, наоѓалишта и културни предели.

Поради својата географска положба, во централниот дел на Јужен Балкан, Република Северна Македонија е ризница на речиси сите главни културни, историски епохи кои ја обележуваат европската цивилизација.

Национален конзерваторски центар на културното наследство-Скопје и Завод за заштита на културното наследство,с поменици и музеј - Струмица изврши првично истражување за утврдување регистрирани археолошки и културни локалитети и доставени информации за археолошкото и културното наследство лоцирано покрај траса за интерконекција на гасоводот Северна Македонија-Грција.

Овие локалитети имаат археолошко и културно значење и археолошко-стручни истражувања кои треба да се спроведат, со цел да се утврди понатамошен начин на заштита и мерки за намалување на влијание.

Во следната табела се наведени регистрираните археолошки и културни локалитети долж Северен Македонија - траса на гасоводот за интерконекција на Грција. Карти со локалитетите на археолошкото наследство со визуелизација на нивната локација и растојание од трасата на гасоводот може да се видат во Анекс 3.

Табела 4-16: Евидентирани археолошки локалитети страна 48

Table 4-16: Recorded archeological sites

Gevgelija	Bogdanci	Demir Kaplja	Negotino
✓ Goli Rid	✓ Rudina (Sipkov Dol) Gradiste	✓ "Ilimov Rid" settlement Roman-era;	✓ "Bugdaska Glava" Iron Age settlement
✓ Keramidarnica		✓ "Orizarski Grobista" Roman-era necropolis;	
✓ Glavica			
✓ Golasec			
✓ Konjari			

5 Јавни консултации и план за вклучување на засегнатите страни

ЕИБ/ЕБОР ги смета јавните консултации и ангажирањето на засегнатите страни како тековен процес кој треба да започне во најраната фаза од планирањето на проектот и да продолжи во текот на целиот животен век на проектот.

Процесот вклучува:

- јавно објавување на соодветни информации, со цел да се овозможи значајна консултација со засегнати страни;

- значајни консултации со потенцијално засегнатите страни;
- процедура или политика и механизам за поплаки за засегнатите страни и луѓето да ја подигнат својата загриженост и испраќање коментари за Проектот.

Процесот на идентификување на релевантните засегнати страни кои можат да бидат директно или индиректно засегнати од проектот е завршен. Подготвен е План за вклучување на засегнатите страни (ПВЗ) за Проектот, да води ангажман, активности за Проектот.

Целите на овој СЕП се:

- Идентификувајте ја локалната правна рамка за консултативни активности и барања за обелоденување, особено во однос на оние активности за консултации со јавноста кои се директно потребни според локален процес на издавање дозволи;
- Идентификувајте ги потенцијалните засегнати страни во областа на влијание, како и релевантните заинтересирани страни како владини агенции и други клучни чинители;
- Забележете ги сите консултативни активности, вклучително и оние пред почетокот на ОВЖСО процес;
- Опишете како ќе се постапува со грижите или поплаките преку Механизмот за поплаки;
- Обезбедете акционен план за понатамошна консултација со погодената област за време на подготовката, изградбата и културно значајна интеракција со заедницата и релевантните чинители; и
- Обезбедете план за обелоденување, вклучувајќи идентификација на која било локација каде што е релевантен проект - документацијата ќе биде достапна локално и на други места, како и јазиците што ќе се користат.

СЕП ќе се ревидира и ажурира периодично, вклучително и по завршувањето на ОВЖС и СВР за помош со постојан ангажман во текот на Проектот.

5.1 Јавен ангажман до денес

Беа одржани средби и консултации со владините институции, други организации и заедницата се одржа во со цел да се презентираат деталите за проектот, еколошките и социјалните прашања и временскиот план на проектот. Резултатите од консултациите ќе се користат за развој на проекти, инфраструктура и основен дизајн, ОВЖС и овој Извештај на СВР.

5.1.1 Владини институции, јавни и државни организации

На 25.10.2019 година во просториите на МЖСПП се одржа консултативна средба помеѓу претставници на МЖСПП – Сектор за ОВЖС (надлежен орган за постапки за издавање дозволи). На средбата се разговараше за следните прашања:

- Разгледување на анализираниите алтернативи;
- Избегнување на заштитени подрачја, можности и начини на избегнување на заштитените подрачја;-
- Пејзажот и визуелното влијание на блиските заштитени подрачја важни и за промовирање на екотуризмот, како биодиверзитет;
- Биодиверзитет и соодветно ублажување на влијанието;
- Области на зачувување или значење на биолошката разновидност, предизвици и избегнување со неопходни алтернативи;
- Усогласување со наодите од Стратешката оцена на животната средина во енергетскиот сектор;
- Важноста од добивање информации за друга постоечка инфраструктура, пристапни патишта, земјоделски патишта и заштитени подрачја;
- Базата на податоци за природното наследство во моментот се разгледува и ажурира – дополнително

Потребни се консултации и информирање од теренски експерти.

Слика 5-1: Средба со претставници на МЖСПП

Figure 5-1: Meeting with representatives of the MoEPP

Дополнително, остварена е официјална писмена комуникација со следните институции:

- Регионално одделение за заштита и спасување – Неготино;
- Енергетска дистрибуција дооел, Скопје;
- Јавно претпријатие за државни патишта (ЈПДП);
- Министерство за култура на Република Северна Македонија;
- Агенција за цивилно воздухопловство;
- Општина Гевгелија, Сектор за урбанизам, комунални работи и животна средина;
- Македонски Телеком – АД Скопје;
- Дирекција за технолошко индустриски развојни зони;
- Завод за заштита на културното наследство и Музеј Струмица 5.1.2 Единици на локална самоуправа

Средби и консултации со претставници на општините, каде што е трасата на гасоводот лоциран, Аол, се одржаа во октомври 2019 и февруари 2020 година:

- Општина Неготино;
- Општина Демир Капија;
- Општина Гевгелија;
- Општина Богданци.

На состаноците беа презентирани деталите за проектот, како и процесот на издавање дозволи и опсегот на оценка на влијанието врз животната средина и социјалните аспекти. Понатаму, состаноците беа искористени за информирање на општината, претставници за трасата на гасоводот, техничките карактеристики и компонентите на проектот. На средбата се разговараше за следните прашања:

- Потребата и целта на проектот;
- Детали за трасата на гасоводот и локацијата на блок станиците;
- Придобивките од заедницата и општината;
- Пристап и откуп на земјиште.

Претставници на Секторот за локален економски развој (ЛЕР), Сектор за енергетика, Одделение за урбанизам и животна средина, Одделение за социјална заштита и примарно здравје и грижа, како и градоначалниците на општините присуствуваа на посебните состаноци во секоја општина.

Клучните прашања или барања за време на овие состаноци беа:

- Повеќе детали за трасата на гасоводот и локацијата на цевководните објекти;
- Влијанија врз животната средина, здравјето и безбедноста на населението обезбедувајќи безбедно растојание од домување;
- Интерес за процесот на компензација на земјиштето, особено времето и постапката на проектот;
- Доколку има можности за развој и помош за секундарна дистрибуција на гас мрежа поврзана со прашања за поврзување и трошоци и придобивки од заедницата за потенцијалните идни корисници;
- Барање за врска помеѓу гасоводот и другите проекти во општината како и кумулативни влијанија;
- Определување на ширината на заштитниот простор на цевководот (коридор);
- Препорака до инвеститорот да размисли за подземни кабли и друга инфраструктура на локациите блиску до населени места;
- Бара од општината да биде информирана и однапред да знае за усогласувањето на траса на гасоводот за да можат да го планираат развојот на областа и да дискутираат и информираат за земјопоседници;
- Пристап до земјиште и можни негативни социјални и економски влијанија и превенција.

Во текот на на средбите, општинските претставници го изразија својот интерес и поддршка за развојот на проектот. Комуникација и споделување на потребните податоци вклучувајќи координација помеѓу беа идентификувани општините и тимот за развој на проектот со што се обезбеди правилен и ефикасен развој на ОВЖС и друга придружна документација. Подолу се прикажани фотографии од состаноците за проектот-презентација во општините како дел од процесот на опфат на ОВЖС:

Сликапрезентација

Figure 5-2: Meetings and consultations with representatives of the municipalities through which the gas pipeline passes

Дополнително, остварена е официјална писмена комуникација со следните институции:

- Подрачно одделение за заштита и спасување – Неготино;
- Енергетска дистрибуција дооел, Скопје;
- Јавно претпријатие за државни патишта (ЈПДП);
- Министерство за култура на Република Северна Македонија;
- Агенција за цивилно воздухопловство;
- Општина Гевгелија, Сектор за урбанизам, комунални работи и животна средина;
- Македонски Телеком – АД Скопје;
- Дирекција за технолошко индустриски развојни зони;
- Завод за заштита на културното наследство и Музеј Струмица;

5.1.3 Невладини организации

Невладините организации преку електронска кореспонденција беа информирани дека развојот на проектната документација (Основен проект на проект) и Студија за оцена на влијанието врз животната средина за Северна Македонија- Интерконективен гасовод за природен гас Македонија – Грција“ се во тек и одговорна организација за нејзин развој е АД НЕР.

Списокот на контактирани невладини организации е следен:

- Здружение на граѓани „ЕКОВИТА“ – општина Неготино;
- Здружение на екологисти „ЗРАК“ – општина Богданци;
- Здружение за развој, образование и еколошка етика „ПОЛИМАТ 13“ – општина Богданци;

- Здружение „ЕКО-КОЧКА“ – општина Демир Капија;
- Здружение на граѓани „ЕКОЛОШКО ДРУШТВО ЕКО ЧИФЛИК“ – општина Демир Капија;
- Здружение на граѓани „ЦЕНТАР ЗА КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ“ – општина Гевгелија.

Јавниот интерес дополнително го истакнаа информациите за проектот Проектот и како придружни рекламни материјали беа дистрибуирани карти, каде што можеше да се види трасата на гасоводот и да се разгледа проектот во детали.

Конечно, контактираните невладини организации требаше да обезбедат лице за контакт запонатамошна комуникација како и мислење и предлози со цел да се постигне соодветен развој на Основниот проект на проектот и оцената на влијанието врз животната средина и социјалната средина.

5.1.4 Прекугранична комуникација

Процесот на издавање еколошки дозволи за одреден проект во земјата стандардно вклучува прекугранични прашања кои треба да се прошират применливи за самиот проект. Со Законот за животна средина, олеснувачот на прекуграничните прашања (слика информации за претстојниот проект, учество на заинтересирани прекугранични партии, прибирање повратни информации и сл) е Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП).

Преку отворен и тековен процес, почнувајќи со поднесување писмо за намери од развивачот на проектот, до издавање на еколошката дозвола.

За развој на Проектот „Интерконективен гасовод за природен гас Северна Македонија – Грција“, во прекуграничен контекст, спроведено е следново:

- НЕР, развивачот на Проектот, го достави до националниот орган (МЖСПП), Писмото на Намерата вклучувајќи соодветни придружни документи на 16.07.2019 година;
- МЖСПП ја објави во локалните медиуми Намерата за развој на Проектот на 22.08.2019 година;
- МЖСПП побара од Министерството за надворешни работи да го достави преку дипломатска пошта Писмото на

Целта на проектот до грчките национални власти за животна средина на 04.09.2019 година;

- МЖСПП официјално го достави барањето до Министерството за животна средина и енергетика (МЕЕ) на Република Грција за писмо за намери за развој на Проектот на 05.09.2019 година;

Министерството за економија и официјално одговори на барањето на 17.10.2019 година, наведувајќи го следново: „По разгледувањето на информациите за животната средина од вашето известување, заклучуваме дека нема значајно – негативно, влијанија врз животната средина на грчка територија со изградбата и функционирањето на овој проект во вашата земја, според тоа, нема потреба да учествуваат грчките еколошки власти и јавноста во оцената на влијанието врз животната средина на проектот“.

5.2 Откривање на проектот и консултации

Следната фаза од процесот на вклучување на засегнатите страни се фокусира на обелоденување и консултирање за нацртот - резултатите од процесот на ОВЖС и СВР. Ова е познато како „јавно обелоденување“.

Специфичните цели за јавното обелоденување се:

- Обезбедете им на засегнатите страни нацрт-оцена на влијанието и поврзаното управување/ублажување мерки;
- Соберете ги мислењата и повратните информации од засегнатите страни за нацрт-оцената на влијанието и поврзаните мерки за управување/ублажување.

За време на оваа фаза на ангажман, обелоденување и консултации, активностите ќе бидат дизајнирани по следното

општи принципи:

- Настаните и можностите за консултации ќе бидат широко и проактивно објавени, особено меѓу засегнатите страни од проектот, најмалку 2-3 недели пред секој состанок;
- Пред секој настан ќе биде достапно нетехничко резиме за да се осигура дека луѓето се информирани содржината на проценката и заклучоците пред состанокот;
- Локацијата и времето на секој состанок ќе бидат дизајнирани да ја максимизираат пристапноста до проектот и засегнатите страни;
- Презентираните информации ќе бидат на македонски и англиски јазик;

- Ќе се обезбеди олеснување за да се осигура дека засегнатите страни се способни да ги намалат нивните грижи и покренатите прашања ќе бидат одговорени на состанокот или активно ќе се следат.

5.3 Перцепција на заедницата за проектот

Од социјалната анкета спроведена во населени места (лето/есен 2019 и зима 2020), покрај гас трасата на гасоводот, а исто така и за време на состаноците во општинските центри, сите испитаници не беа запознаени и не знаеле за развојот на проектот. Меѓутоа, кога беа објаснети целите на проектот, мнозинството од испитаниците се чинеше дека го поддржуваат Проектот бидејќи тој ќе обезбеди корист за локалното население и заедниците и регионот. Изразениот интерес на испитаникот за точното усогласување на Проектот и потребната јасност во однос на придобивките и можноста за развој на секундарна мрежа за гас снабдување во нивното населено место.

Социо-економското истражување се однесуваше на имотот, образованието, приходите, пристапот до финансиски ресурси и пристап до јавни услуги како што се вода-електрична енергија и санитарни објекти. Испитаниците беа избрани со употреба на наменски метод на земање примероци за да се добие пресек на репрезентативни групи од општеството.

Прашалникот користен за истражувањето е претставен во Анекс 4.

Процесот на селекција вклучуваше идентификација на соодветни испитаници во секоја општина, кои ги претставуваат карактеристичните групи во општеството вклучувајќи претставници на селата, водачи на заедницата, обични жители, жени и мажи, ранливите категории.

Сите испитаници долж трасата на гасоводот го одобрија проектот. Очекуваат подобрување на квалитетот на живот и пониска цена за користење на енергија бидејќи повеќето од нив користат дрво, пелети и многу малку електрична енергија, затоплување на домовите. Исто така, тие се свесни дека со снабдувањето со гас влијанието врз животната средина ќе биде помало од користење на дрва за греење, особено за квалитетот на амбиенталниот воздух. Не очекуваат, дека Проектот ќе има ефект врз емиграцијата и намалување на бројот на млади луѓе и семејства кои ја напуштаат областа. На следнава слика се претставени состаноци со претставници на заедницата.

Загриженоста и предлозите на заедницата во врска со Проектот кои беа изнесени од страна на испитаниците во текот на

социјалните истражувања се поврзани со откупот на земјиштето и можниот недостапен пристап и премин на патиштата кои се користат за земјоделските работи.

6.1 Ангажирање на засегнатите страни

Вообичаено е инвеститорите и изведувачите по отпочнувањето на градежните активности да ги пренасочуваат нивните ресурси да ги подобрат перформансите и ефикасноста на изградбата и да ја игнорираат потребата за одржување добри односи со сите засегнати страни, особено со локалните заедници. Мора да се земе предвид дека во текот на

периодот на изградба може да дојде до промени во структурата на засегнатите страни и нивните интереси и грижи. Доколку има недоволна комуникација помеѓу инвеститорот, изведувачот и засегнатите страни, особено кога е во прашање локалното население, може да има недоразбирања и конфликтни ситуации, а тоа е причината за воспоставување комуникација.

Недоволна комуникација помеѓу инвеститорот и засегнатите страни во оперативната фаза, особено за распоредот на активности кои ќе се одвиваат во областа на проект за одржување, сервисирање на дефекти, итн. може да доведе до дезинформации и загриженост на различни групи засегнати страни. Големината на овој проект е умерена. Магнитудата на ударот е следна (Табела 6-1). Страна 56.

Table 6-1: Magnitude of the Impact – Stakeholder engagement

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	The impact creates negative opinion about the project.
Type of Impact	Direct	Impact is a result of direct interaction.
Reversibility	Reversible	The impact is reversible if mitigation measures are implemented.
Geographic Extent	On site	The impact will extent not far from its source.
Time when the impact occurs	Delayed	This project impact will occur after delayed period of time, but still in the construction phase.
Duration	Long-term	Short term, during construction activities.
Likelihood of appearance	Probable	It is probable this impact to occur.
Magnitude	Moderate	Possible to generate group of people supporting dissatisfied individual.

6.2 Влијанија врз сопственоста и користењето на земјиштето и имотот

6.2.1 Нарушување на секојдневниот живот предизвикано од ограничен пристап до населби, земјиште и имот

За време на фазата на изградба може да има нарушување на секојдневниот живот предизвикано од ограничен пристап до населби, земјиште и имот. Имплементацијата на Проектот може да има негативни влијанија врз пристап до постоечки пат, водовод, канализација, електродистрибуција итн.

Делови од постојната патна мрежа во населените места ќе бидат засекогаш под влијание на Проектот. Локалната заедницата може да биде вознемирена од отежнатиот пристап до посакуваните дестинации и нивниот имот, но на краток рок. Таквата неволја може да предизвика мали социјални тензии помеѓу локалните граѓани и изведувачот/инвеститор

иако проектот не поминува низ населени места и густо населени места. На сликите подолу се претставени пресекот на локалните патишта и пристапот до земјиштето, имотот и соседството, населби и села:

- Раскрсница со локален пат и пристап до земјоделско земјиште помеѓу селата Стојаково и Богородица;
- Раскрсница на патна инфраструктура кај селата Прдејци;
- Раскрсница со регионален пат 1109 што ги поврзува градот Гевгелија град со Богданци и с.Ѓавато;
- Раскрсница со локална патна мрежа и копнен пристап помеѓу селото Чифлик и градот Демир Капија;
- Раскрсница со инфраструктура во околината на село Прждево;
- Пресек со локална патна мрежа и копнен пристап во атарот на селата Тремник и Прждево.

Не се очекуваат никакви влијанија и прекини или бариери во текот на оперативниот период. Страна 57 две слики

Figure 6-1 & Figure 6-2: Intersection with local road and access to agricultural land between villages Stojakovo and Bogoroditsa and Intersection with roads and land access near villages Prdejtsi and Negortsi

Figure 6-3 & Figure 6-4: Intersection with regional road 1109 that connects city Gевгелија city with Bogdantsi and village Gjavato and Intersection with local road and access to agricultural land near village Chiflik

Figure 6-5: Intersection with local road and access to agricultural land between villages Tremnik and Przdevo

Магнитудата се очекува да биде занемарлива поради постоењето на информации за постојната инфраструктура и патишта кои се вметнати во главниот проект, и краткотрајно влијание. На големината на ударот е како што следува (Табела 6-2). Страна 59

Table 6-2: Magnitude of the Impact – Impeded access to road infrastructure, land and property

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Impact is not desirable
Type of Impact	Direct	It is a direct result of construction activities
Reversibility	Reversible	Any changes to communal infrastructure will be returned to prior state
Geographic Extent	Local	The effect can go beyond the construction site, but not far from the extent of Municipality.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact can occur during construction phase
Duration	Short-term	Any shortage should last very shortly
Likelihood of appearance	Unlikely	It is not expected occurrence of such event, but it is not excluded such impact to occur
Magnitude	Negligible	Temporary caused disruption is considered as negligible extent.

6.2.2 Откуп на земјиште и егзистенција

За време на дизајнирањето на Проектот, барањата за откуп на земјиште беа едно од клучните размислувања. На проектот и рутата на избраната алтернатива се избрани за да се намали потенцијалното ниво на конфликт дека процесот на откуп на земјиште може да генерира и да го минимизира физичкото и економското поместување на месните заедници колку што е можно, така што нема да дојде до физичко поместување.

За изградба на гасоводот ќе биде потребно привремено и трајно земјиште. Според

легислатива, потребен е појас од 25 метри долж трасата на гасоводот за пристап и безбедна градба, 12,5 m лево и десно од оската на цевководот. Како дел од 25-метарскиот појас, површината на земјиштето широка 7 метри (3.5 метри лево и десно од оската на цевководот) ќе бидат трајно стекнати.

Вкупната површина на земјиштето е 1.685.320 м², од кои 1.079.595 м² се во државна сопственост, а 605.725 м² се приватна сопственост. Бројот на засегнати парцели е 981, од кои 445 се во државна сопственост, а 536 се во приватна сопственост.

Следната табела ги прикажува површините по класа на земјиште и сопственост на земјиштето. Овој 7-метарски појас, постојано земјиште, ќе се простира на вкупна површина од 470.358 м², од кои 365.537 м² се во државна сопственост, а 104.821 м² се приватна сопственост.

Постојаното и привременото потребно земјиште подетално се опфатени во Геодетскиот елаборат како дел од основниот дизајн. На следните табели се прикажани податоците за привремено и трајно засегнати површина и сопственост.

Табела стр 60

Table 6-3: Temporary land area by category and ownership (25 m width along the axis of the pipeline)

Construction area	State owned	Private	Total
Land category ¹	Area (m2)		
1	8 417.25	18 747.82	27 165.07
2	23 684.23	36 592.44	60 276.67
3	161 374.81	57 077.28	218 452.09
4	153 663.16	71 554.23	225 217.39
5	102 994.14	130 611.10	233 605.24
6	408 525.55	167 586.04	576 111.59
7	83 269.48	102 904.24	186 173.72
8	3 472.00	18 387.03	21 859.03
0	134 195.04	2 264.52	136 459.56
Total area (m²)	1 079 595.66	605 724.70	1 685 320.36
Total area (%)	64.06	35.94	100

Table 6-4: Permanent land area by category and ownership (7m width along the axis of the pipeline)

Permanent land area	State owned	Private	Total
Land category	Area (m2)		
1	2 606.79	4 929.74	7 536.53
2	6 847.72	10 527.71	17 375.43
3	46 961.55	17 167.96	64 129.51
4	45 996.06	16 378.35	62 374.41
5	40 693.58	24 816.03	65 509.61
6	137 167.41	27 343.50	164 510.91
7	43 623.52	2 627.10	46 250.62

Permanent land area	State owned	Private	Total
Land category	Area (m2)		
8	5 508.03	773.37	6 281.40
0	36 132.39	256.87	36 389.26
Total area (m2)	365 537.05	104 820.63	470 357.68
Total area (%)	77.71	22.29	100.00

Податоците покажуваат дека Проектот ќе влијае на повеќе државно земјиште отколку приватно 77,71 % засегнато земјиште во државна сопственост и 22,29% ќе биде откупено приватно сопствено земјиште.

Проектот, исто така, ќе бара одредено привремено преземање на земјиштето за привремени пристапни патишта, изградба на уредување, области, привремено складирање на ископани материјали/почва, исечени дрвја итн. Детали и сите податоци во врска со привременото земјиште ќе биде претставено во Основниот проект кој моментално е во фаза на изработка.

Градежните активности поврзани со овој проект ќе резултираат со трајно губење на земјоделското земјиште на одредени локации, како и привремено нарушување на рутинските економски активности и економските практики во локални бизниси или земјоделски стопанства. Површината на земјиштето што трајно ќе се користи како заштита

линијата за гасоводот е 7 метри вкупна ширина од 3,5 метри од двете страни на оската на трасата, вкупната површина за постојано стекнување на земјиште е дадено погоре.

Некои луѓе ќе изгубат плодна земја што ги поддржува нивните средства за егзистенција и приходите на домаќинството. Други ќе искушат привремен товар за испорака на производите до крајната дестинација што може малку да ги зголеми трошоците за производство на култури што се користат за пазарна и/или лична употреба.

Загубата на земјоделско земјиште и придружната егзистенцијална употреба поврзана со неа, заедно со оштетените , пристапот до земјоделски имот и транспортот на производи ќе има умерено негативно влијание бидејќи тоа ќе влијае некои сопственици на земјиште иако трасата на Проектот е лоцирана во голем дел преку неземјоделски земјиште, во неземјоделски области.

За привремен пристап до земјиште за работнички кампови и складирање на опрема и материјали, во повеќето случаи избраната парцела ќе биде на јавна површина (на пример пат) каде што има доволно простор. Сепак, доколку привременото користење на земјиштето резултира со промена на претходната употреба или земјоделско производство, загубата на корисникот треба целосно и правично да се компензира за време на периодот на користење на проектот (целосна цена на закупотсе плаќа на сопственикот).

Привременото користење на земјиштето може да предизвика ефекти поврзани со лоша санитација и неправилно применета цврста методи за отстранување на течен отпад.

Во оперативна фаза бидејќи цевководот е под земја, просторот низ кој минува гасоводот ќе биде за неговата намена пред извршувањето на Проектот. Површината на земјиштето што трајно ќе се користи како заштитна линија за гасоводот е широк 7 m, 3,5 m од двете страни на оската на трасата, вкупната површина за трајно стекнување на земјиште е дадено погоре. Исто така, на пумпата ќе се случи трајно заземање на земјиште за станици.

Губење на земјиште, земјоделско земјиште и придружно обезбедување на егзистенција што се јавува со него, заедно со попречен пристап до земјоделскиот имот и транспортот на неговите производи ќе има големи размери поради проширени делови на проектот во должина, што влијае на многу сопственици на земјиште. Магнитудата на ударот е како што следува

(Табела 6-5).

Table 6-5: Magnitude of the Impact – Land acquisition and livelihood

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Impact is not desirable since people are losing fertile land.
Type of Impact	Direct	Project activities directly influence receptor.
Reversibility	Irreversible	Impact is irreversible.
Geographic Extent	On site	Impact is limited to specific number of individuals who own property in the area of project footprint.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact will occur immediately with/prior commencement of construction works.
Duration	Short-term	People will permanently lose their land, and their livelihood will be affected.
Likelihood of appearance	Certain	It is highly likely this impact to occur.
Magnitude	Great	Agricultural land affected.

6.3 Влијанија врз здравјето, безбедноста и безбедноста на заедницата

Се дискутира за влијанијата врз безбедноста на заедницата во однос на изградбата и работењето на гасоводот и може да се најде во Проценка на влијанието врз животната средина, (Анализа на влијанието на потенцијалните ризици и непредвидени несреќи) со план за проценка на ризик и план за мерки за ублажување на непредвидени несреќи за време на изградбата и за време на работата на цевководот.

Здравјето и безбедноста во однос на оние кои работат на проектот се дискутирани понатаму во Професионалниот извештај за проценка на здравјето и безбедноста и работните услови што може да се најде во Техничката документација како дел од основниот дизајн.

6.3.1 Зголемена закана за населението и добитокот - присуство на градилиштето

Дел од трасата на гасоводот се наоѓа во подрачја оддалечени и неурбанизирани и делумно во близина на населени места, со што се овозможува низок пристап на населението во периодот на изградба до градилиштето. Меѓутоа, поради долгата должина на линиската структура, невозможно е да се загради цела конструкција

место и појава на инциденти е можна поврзана со незаконско присуство на лица или случајно говеда скитници. Безбедноста на локалното население, особено на жителите на населените места позиционирани во близина на градилиштето ќе биде намалена поради близината на градбата.

Искуството со инциденти на градилиштата сугерира дека некои се поврзани со незаконското присуство на лица или добиток на градилиштето. Кога станува збор за инфраструктурни проекти како овој, каде градилиштето се протега на релативно долга територија и ги вкрстува утврдените насоки на движење на луѓе, стоки и материјали, можна е појава на инциденти.

Големината на ова влијание се смета за мала бидејќи сите градилишта имаат процедури и означува како да се информираат или да се задржат луѓето и добитокот надвор од областа на градилиштето. Дополнително, повеќето локалитети создаваат вештачка бариера со материјали и возила што е тешко да се надмине. На големината на ударот е како што следува (Табела 6-6).

Табела 6-6: Големина на влијанието – Зголемена закана за населението и добитокот поради присуството на градилиште

Table 6-6: Magnitude of the Impact – Increased threat to the population and livestock due to the presence on the construction site

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Temporary negative changes.
Type of Impact	Direct	Impact is directly caused by the Project activities.
Reversibility	Reversible	Impact will end with completion of the project.
Geographic Extent	On site	The threat refers only to the locations where construction activities are conducted.
Time when the impact occurs	Delayed	The impact doesn't have to occur immediately.
Duration	Mid-term	Duration is defined by the length of the construction activities.
Likelihood of appearance	Certain	Occurs always, and on each construction site.
Magnitude	Minor	Usually construction sites have implemented some health and safety procedures.

6.3.2 Страв за лично здравје и безбедност - зголемен обем на сообраќај низ населените места

За време на изградбата веројатно е зголемен сообраќај и транспорт, што ќе го наруши нормалниот сообраќај во сите правци во областа на проектот. Зголемено присуство на тешки товарни возила и градежна механизација како и зголемувањето на обемот на сообраќај на главните и споредните патишта може да предизвика зголемување на локалните сообраќајни несреќи. Овие особено можат да влијаат на населбите лоцирани во близина на гасот траса на гасоводот села Стојаково, Богородица, Чифлик, Прдејци, Дрен, Тремник, Темјаник и Прждево.

Целокупната големина на ова влијание е умерена поради нивото на промени што го генерира сообраќајот. Различни населени места ќе имаат различно ниво на сообраќај во зависност од планот на изведувачот како да организира транспорт од/до градилиштата. Магнитудата на ударот е како што следува

Табела 64

Table 6-7: Magnitude of the Impact – Fear for personal health and safety due to the increased volume of traffic across settlements

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable.
Type of Impact	Direct	Impacts are the result of direct (immediate) interaction between project activity and resources/receivers.
Reversibility	Reversible	Potential impact is occasionally and reversible.
Geographic Extent	Local	Effects of impact will be experienced in width up to 20 km from the footprint.
Time when the impact occurs	Immediate	Effect occurs immediately following project activity/action.
Duration	Mid-term	The impact will last as long as construction activities.
Likelihood of appearance	Certain	This impact must occur due to the need of transport of materials and people from/to construction sites.
Magnitude	Moderate	There will be moderate increase of project generated traffic on the local roads.

6.3.3 Нарушување од бучава и вибрации поради градежни активности

Бучавата и вибрациите за време на изградбата веројатно ќе бидат главните проблеми во фазата на изградба. Покрај тоа до изведување градежни активности на определените локации, зголемениот обем на сообраќај на возила и транспортот на луѓе и материјали по локалните патишта во проектната област и близината на населени населбите значително ќе придонесат за вознемиреност на населението во овие населби.

Локалното население ќе биде свесно дека постоењето на ваков проект ќе предизвика бучава и вибрации. Но бидејќи тоаќе биде во мал обем поради ограничениот контакт помеѓу отпечатокот на проектот и населените места. Проектот не поминува во густо населени места. Првичната магнитуда се предвидува да биде мала. Големината на влијанието е како што следува (Табела 6-8).

Табела 6-8: Магнитуда на ударот – нарушување од бучава и вибрации

Table 6-8: Magnitude of the Impact – Disturbance from noise and vibration due to construction activities

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Impact will cause negative attitude toward the project.
Type of Impact	Direct	Local population will be directly affected.
Reversibility	Reversible	The impact is reversible.
Geographic Extent	On site	It will exist only on site.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact will occur with commencement of construction works nearby each settlement.
Duration	Short-term	The impact will last shortly, while constructions works are conducted nearby settlement.
Likelihood of appearance	Certain	Noise and vibrations are unavoidable effect during construction activities.
Magnitude	Minor	Almost no contact between settlements and project.

6.3.4 Попречен пристап од социјалните и здравствените услуги до ранливите групи

Градежните активности може да ги попречат пристапните патишта до оддалечените населби за краток временски период. За време на во овој период, може да дојде до одложување на испораката на социјална или здравствена заштита. Социјални и здравствени установи, мора да бидат способни да обезбедат грижа и помош на примателите на потребната помош иако има непрекинат пристап.

Магнитудата се проценува дека е мала, поради ограничената појава на настани кои бараат помош од социјални и здравствени установи, во населени области како оние околу отпечатокот на проектот. Но, постоењето на зголемен сообраќај на локалните улици, поддржан од моменти на привремено затворање на одредени патишта може да го иницираат ова влијание, со што ќе се спречат соодветни активности од страна на овие служби кога/ако е потребно. Магнитудата на влијанието е како што следува (Табела 6-9).

Table 6-9: Magnitude of the Impact – Hindered access by social and health services to vulnerable groups

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable.
Type of Impact	Indirect	Indirect effect of increased presence of traffic and construction works on access roads.
Reversibility	Reversible	After completion of construction works the routine shall be established again.
Geographic Extent	Local	The impact can influence settlements distant from the project footprint, up to 5km.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact will occur with commencement of construction works nearby each settlement.
Duration	Short-term	During construction activities conducting on certain access road.
Likelihood of appearance	Probable	Can occur in the populated areas.
Magnitude	Minor	Barely, but noticeable change.

Табела 6-9: Големината на влијанието – Попречен пристап од социјалните и здравствените услуги до ранливите групи

Табела стр.66

Table 6-11: Magnitude of the Impact – uncontrolled gas leakage

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable.
Type of Impact	Direct	The impact is generated by the project.
Reversibility	Irreversible	The impact is not reversible.
Geographic Extent	On site	Noise disturbance shall be experienced only by residents living nearby gas pipeline and block stations.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact will occur the moment when pipeline becomes operational.
Duration	Permanent	The Impact is temporary.
Likelihood of appearance	Unlikely	It is not expected occurrence of such event, but it is not excluded such impact to occur.
Magnitude	Minor	Not occurring persistently.

6.3.6 Неконтролирано истекување на гас

За време на оперативната фаза може да дојде до неконтролирано испуштање на големо количество природен гас од цевковод, кој може да предизвика негативни ефекти врз здравјето и безбедноста на локалната заедница. Крајните корисници исто така може да бидат засегнати што може да се појави преку неправилно ракување со цевки и вентили

или може да се должи на недостаток на свест, неписменост или дефекти на гасоводот или пломбите.

Различни аспекти ќе го модифицираат интензитетот на ова влијание. Овие аспекти се однесуваат на опсегот на безбедност и мерки на претпазливост за итни случаи обезбедени и преземени од операторот и/или од имплементацијата на дистрибуцијата на гас. Приоритет треба да се даде на безбедноста на крајните корисници со наведување на итни броила за гас во домаќинството, мерки на претпазливост и формирање центри за итна нега. Значи, не се очекува локално население да биде погодено затоа јачината се оценува како мала. Магнитудата на ударот е како што следува:

Табела 6-11: Магнитуда на влијанието – неконтролирано истекување гас

Table 6-11: Magnitude of the Impact – uncontrolled gas leakage

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable.
Type of Impact	Direct	The impact is generated by the project.
Reversibility	Irreversible	The impact is not reversible.
Geographic Extent	On site	Noise disturbance shall be experienced only by residents living nearby gas pipeline and block stations.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact will occur the moment when pipeline becomes operational.
Duration	Permanent	The Impact is temporary.
Likelihood of appearance	Unlikely	It is not expected occurrence of such event, but it is not excluded such impact to occur.
Magnitude	Minor	Not occurring persistently.

Бучавата и вибрациите придружени со минирање може да го нарушат образовниот процес. Ова важи за сите основни училишта во Стојаково, Прждево, Дрен, Смоквица, Прдејци, Тремник,

Експлозиите можат да предизвикаат само привремен прекин на образовниот процес, придружен со вознемиреност, но ваквите чести настани можат да предизвикаат незадоволство поради последователните паузи во образовниот процес. Погодените населби се блиску до гасоводот, но главно ќе се користи минирање на ридско и карпесто

Подрачје каде населбите се помали, а во некои нема училишен и образовен процес. На големината на ударот е како што следува:

Табела 6-12: Големина на влијанието – нарушување поради прекинатиот процес на образование и учење

Табела 67 стр

Table 6-12: Magnitude of the Impact – Disturbance due to the interrupted process of education and learning

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable.
Type of Impact	Direct	Activities part of construction process.
Reversibility	Irreversible	Impact cannot be reversed, but the state.
Geographic Extent	Local	Impact can be experienced on a local scale in middle part of the project area.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact will occur with commencement of construction works in relation to the terrain characteristics.
Duration	Short-term	Will last few moments.
Likelihood of appearance	Probably	It is expected to occur.
Magnitude	Minor	Very few schools in nearby villages.

6.4 Влијанија врз здравјето, безбедноста и безбедноста при работа

6.4.1 Закана поради ангажирање на неквалификувани и неквалификувани работници од страна на изведувачот

Изведувачите за градежништво не поседуваат секогаш соодветна квалификувана работна сила за успешните имплементација на проектот, и тие создаваат конзорциуми, или ангажираат други компании кои користат дополнителна работна сила. Дополнителната работна сила не секогаш ја има потребната обука и искуство, и тоа е потенцијална закана за процесот на имплементација на проектот, како и за луѓето (колеги, локални населението) како и кон човековата околина.

Магнитудата на ова влијание ќе биде мала. Во областа веќе има работници со соодветно искуство кој исто така можат да бидат ангажирани за работа на овој проект. Следствено, не се очекува ново неискусна работната сила да биде ангажирана во среден или голем обем. Магнитудата на ударот е како што следува:

Табела 6-13: Големина на влијанието – закана поради ангажирање на неквалификувани и неквалификувани работници од страна на

Изведувач

Табела стр 68

Table 6-13: Magnitude of the Impact – Threat due to engagement of unskilled and unqualified workers by the Contractor

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable.
Type of Impact	Direct	
Reversibility	Reversible	Impact is reversible after period of workers adaptation to the project activities and learning/training.
Geographic Extent	On site	Impact is generated only on construction sites.
Time when the Impact occurs	Immediate	Impact can occur with commencement of works.
Duration	Short-term	Impact can last until training received or gathering necessary experience.
Likelihood of appearance	Certain	Probable.
Magnitude	Minor	Experienced workforce shall be main pillar of construction activities.

6.4.2 6.4.2 Стрес предизвикан од работна средина поврзана со бучава

Ангажираните вработени во градежништвото можат релативно континуирано да бидат изложени на бучава од камиони, минирање и машините што предизвикуваат стрес што може да влијае на задоволството, концентрацијата и ефикасност. Ниту еден вработен не треба да биде изложен на ниво на бучава поголемо од 85dBA за времетраење од повеќе од 8 часа дневно без заштита за слух.

Магнитудата е занемарлива затоа што повеќето работници се искусни да работат во такви услови и ги знаат своите граници на толеранција кон такво опкружување, вклучително и како да користат ОЛЗ. Новодојденци ќе бидат обучени како да користат ОЛЗ. Магнитудата на ударот е како што следува:

Табела 6-14: Големина на влијанието – стрес предизвикан од работна средина поврзана со бучава

Табела стр.68

Table 6-14: Magnitude of the Impact – Stress caused by noise related working environment

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable.
Type of Impact	Indirect	Impact is induced indirectly to receptor.
Reversibility	Irreversible	Impact is irreversible.
Geographic Extent	On site	Impact effects limited to 1 km from the project area.
Time when the impact occurs	Delayed	Effect delayed and occurs sometime after project activity/action.
Duration	Long-term	The impact can have long duration.
Likelihood of appearance	Probable	Influence may appear in some time.
Magnitude	Negligible	There is no immediate noticeable change in the assessed situation.

6.4.3 Прилив на работници

Фаза на градба: За ефикасно извршување на изградбата, можно е да се донесат работници подалеку од местото на живеење на проектната област место на живеење подалеку од проектната област.

Овие работници ќе мора да останат привремено, обично во непосредна близина на градилиштето. За таа цел, Изведувачот ќе треба да обезбеди соодветни простории кои се во согласност со сите меѓународни и домашни стандарди и прописи. Работната сила треба

да не биде многубројна од локалното население, но ќе ја користат постојната социјална инфраструктура и нејзините придобивки, што може да изврши одреден притисок врз локалните ресурси, особено во руралните области.

Оттука, во оваа фаза од Проектот сè уште не се знае дали ќе има потреба од сместување на работници се јавуваат.

Оперативна фаза: Со конкуренција на проектот, некои од ангажираните работници на овој проект не би успеваат веднаш да најдат нова работа. Оттука, професионалната обука, вештините и собраното искуство ќе ги прават овие работници кои се висококонкурентна работна сила за локалниот пазар, па затоа и ја развиваат локалната економија силен нефинансиски придонес. Овие работници добија професионално зајакнување на капацитетите додека работеа на проекти финансирани од МФИ. Ваквите проекти бараат професионален пристап кон задачата со исполнување на сите постоечките највисоки меѓународни стандарди во областа на здравствената заштита, работничките права и аспектите на релевантниот професионален домен.

Магнитудата на ударот се проценува дека е мала поради близината на градот каде дел од

работниците можат да живеат, моментално постоење на блискиот проект за изградба на патишта со сместувачки капацитети и достапноста на простор во локалната средина (рамнини) каде што може да се сместат капацитети за сместување.

Градот е многу блиску, а работниците исто така можат да се сместат во градот и да се транспортираат до градилиште на дневна основа. Магнитудата на ударот е како што следува:

Табела 6-15: Големина на влијанието – Прилив на работници

Table 6-15: Magnitude of the Impact – Influx of workers

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Not desirable;
Type of Impact	Direct	Construction activities will have direct impact upon receptor.
Reversibility	Reversible	Situation can be returned into previous condition.
Geographic Extent	Local	Impact is limited to communities that are on the closest distance to the highway.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact occurs immediate with setting of construction sites near steep areas.
Duration	Short-term	The impact can have short duration.
Likelihood of appearance	Probable	Influence may appear in some time.
Magnitude	Minor	Minor scale engagement of new workforce is foreseen.

Критериуми

Прагови за оценување

Описи на прагот

Карактеризација на влијанието Негативно Не е пожелно;

Вид на влијание директно Градежните активности ќе имаат директно влијание врз рецепторот.

Реверзибилност Реверзибилната ситуација може да се врати во претходната состојба.

Географски обем Локалното влијание е ограничено на заедниците кои се на најблиското растојание

до автопатот.

Време кога се случува ударот непосредно влијание се случува веднаш со поставување на градилиштата во близина на стрмни области.

Траење Краткорочно - Влијанието може да има краткотрајност.

Веројатност за појава- Веројатното влијание може да се појави по некое време.

Предвидено е ангажман на нова работна сила во мала големина.

Табела стр,69

6.4.4 Несреќи предизвикани од лесно запаливи, корозивни и експлозивни материјали

Проектните активности предвидуваат изградба на ридест и карпест терен, каде што ќе се користи минирање. За тоа намената, ќе се користат многу запаливи материјали, како и експлозиви. Лошо ракување, како и лошо складирање на овие лесно запаливи, корозивни и експлозивни материјали може да предизвика материјална штета. И пред сè, претставува закана за безбедноста на работниците, локалното население и животната средина.

Магнитудата од влијанието на несреќите предизвикани од лесно запаливи, корозивни и експлозивни материјали се очекува да биде мала, поради очекувањата со таквите материјали да ракуваат искусни работници на ограничени и одвоени локации.

Магнитудата на ударот е како што следува:

Табела 6-16: Големината на влијанието – Несреќи предизвикани од лесно запаливи, корозивни и експлозивни материјали

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Impact could cause undesirable situation with negative consequences.
Type of Impact	Direct	The impact will have direct influence to the receptor.
Reversibility	Irreversible	If accident occur, it will be irreversible.
Geographic Extent	On site	Impact is expected to influence only limited territory.
Time when the impact occurs	Immediate	Sometime during construction period.
Duration	Long-term	Effects from impact, if occurs, can be experienced long time if human life is endangered.
Likelihood of appearance	Unlikely	Unlikely to occur.
Magnitude	Minor	Limited magnitude to the location of storage of such materials.

Табела 70стр

6.4.5 Квалификувани работници достапни на локалниот пазар на труд во текот на оперативната фаза

Оперативна фаза: Со конкуренција на проектот, некои од ангажираните работници на овој проект не би успеваат веднаш да најдат нова работа. Оттука, професионалната обука, вештините и собраното искуство ќе ги прават овие работници висококонкурентна работна сила за локалниот пазар, па затоа и даваат на локалната економија силен нефинансиски придонес. Овие работници добија професионално зајакнување на капацитетите додека работеа на проекти финансирани од МФИ. Ваквите проекти бараат професионален пристап кон задачата со исполнување на сите

Постоечки, највисоки меѓународни стандарди во областа на здравствената заштита, работничките права и аспектите на релевантниот професионален домен.

Се очекува дека ова влијание ќе создаде помали придобивки за образованието и обуката и следствено на тоа магнитудата ќе биде мала.

Магнитудата на ударот е како што следува: Табела 6-17: Големината на влијанието – Квалификувани работници достапни на локалниот пазар на трудот

Стр,70табела

Table 6-17: Magnitude of the Impact – Skilled workers available to the local labour market

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Positive	Impact will improve current situation.
Type of Impact	Indirect	Construction activities will have indirect impact upon receptor.
Reversibility	Irreversible	The effect caused by impact is irreversible. Situation cannot be returned into previous condition.
Geographic Extent	National	Impacts extends across the whole country.
Time when the impact occurs	Immediate	Effect will occur immediately following project activities.

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Duration	Long -term	Based on estimation for construction activities duration it is estimated impact to last in medium-term (between two and ten years).
Likelihood of appearance	Probable	The impacts can be considered to have a medium likelihood of occurring.
agnitude	Minor	Minor improvement.

6.5 Создавање вработувања и локален економски раст

6.5.1 Вработување и локален синџир на снабдување

Ќе бидат потребни луѓе со широк спектар на квалификации, од неквалификувани до висококвалификувани луѓе за време на период на изградба. Работните места за неквалификувани работници ќе вклучуваат активности кои бараат главно физичка сила,

додека работните места на кои им требаат полуквалификувани работници ќе вклучуваат работа на различни градежни позиции (засилени бетонски работи, монтажни работи, монтажни работи и сл.). Работни позиции кои ќе бараат висококвалификувани

лицата ќе вклучуваат управување, надзор, контрола и одржување. Сета оваа потребна работна сила се очекува да бидат покриени од локални ресурси.

Локалните намирници ќе доживеат зголемување на продажбата на производите, додека некои од локалните компании во општината може да стане привремен локален снабдувач на Изведувачот ангажиран на овој проект. Локално снабдување - синџир што ќе го поддржи проектот, вклучувајќи продавници за погодности и намирници, снабдување со материјали и услуги, компаниите, бензинските пумпи и слично ќе почувствуваат зголемување на нивните приходи поради присуството на овој проект и луѓето кои работат на тоа.

Ова, на општински и регионален план, благо ќе го поттикне економскиот раст. Се очекува дека локалната економија, особено оние поединци кои ќе бидат ангажирани од локалните населби да искушат економско подобрување во нивните домаќинства.

Се очекува локалната економија, особено оние поединци кои ќе бидат ангажирани од локалната населените места да доживеат економско подобрување во нивните домаќинства. Магнитудата се очекува да биде

одлично. Магнитудата на ударот е како што следува:

Табела 6-18: Големината на влијанието – Создавање вработувања и локален економски раст

Table 6-18: Magnitude of the Impact – Creation of employments and local economic growth

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Positive	Impact improves the current situation.
Type of Impact	Direct	Project activities directly creates positive impact.
Reversibility	Reversible	Situation can be returned into previous state.
Geographic Extent	Local	Impact will be experienced on a municipal level.
Time when the impact occurs	Immediate	Effect will occur immediately following project activities.

Стр 72 табела

6.5.2 Зголемено ниво на професионален ангажман за локалните компании

Изградбата на линеарна инфраструктура ќе обезбеди добри можности за локалните компании да станат добавувачи на материјали или услуги за потребите на проектот при изградба и тоа е позитивно влијание. Компаниите кои ќе бидат ангажирани како добавувачи на проектот ќе се стекнат со професионална референца

и искуство, а во иднина ќе можат да учествуваат во домашни и меѓународни проекти.

Компаниите ангажирани на проектот ќе стекнат искуство во меѓународната работна средина во Републикана Северна Македонија, според барањата и стандардите на МФИ, ќе го зголеми професионалниот капацитет на персоналот, односно членови, и ќе овозможи учество на сличен проект на локално и на меѓународно ниво. Магнитудата е оценет како одличен. Магнитудата на ударот е следна (Табела 6-19).

Табела 6-19: Големината на влијанието – Зголемено ниво на професионален ангажман за локалните компании

Критериуми

Табела стр 72

Table 6-19: Magnitude of the Impact – Increased level of professional engagement for local companies

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Positive	Impact improves the current situation
Type of Impact	Direct	Project activities directly creates positive impact
Reversibility	Reversible	Situation can be returned into previous state
Geographic Extent	National	Impact will be experienced on a national level
Time when the impact occurs	Immediate	Effect will occur immediately following project activities
Duration	Long -term	Impact and its effects will continue some time throughout the operational phase of the project
Likelihood of appearance	Certain	It is expected this impact to occur
Magnitude	Great	Very positive input for local economy and business environment.

6.6 Културно наследство

Оваа област евидентира човечко присуство уште од векови и има некои археолошки локалитети. Заедно со планираната траса за експресен пат, нема познат археолошки локалитет. Националната установа за зачувување на Културното и историско наследство го идентификува Регистрираниот (ЕНС) кој се наоѓа во близина на Северна Македонија-рута на гасоводот за интерконекција на Грција. Но, бидејќи областа на проектот е населена од векови, во текот на градежни работи на проекти кои се протегаат многу километри понекогаш е можно да се открие непозната археолошка локација. Неинформираните вработени не можат да се идентификуваат и да алармираат за можна шанса најдете. Затоа, можно е заедно да се изгубат или уништат важни неоткриени археолошки локации со потенцијално вредни докази.

Секој нов археолошки локалитет ќе бара дополнително време и пари за целосно да се истражи. Отривање на ваквата нова локација ќе иницира привремено запирање на градежните активности и предизвикување доцнење во реализацијата на планирани проектни активности, заедно со непланирани трошоци за изготвувачот на проектот. Големината на ова влијание се смета за умерено. Магнитудата на ударот е следна (Табела 6-20).

Оперативна фаза: Не се очекуваат влијанија за време на оперативната фаза.

Табела 6-20: Големината на влијанието – Потенцијално уништување и губење на неоткриени археолошки локалитети

Table 6-20: Magnitude of the Impact – Potential destroy and loss of undiscovered archaeological site

Criteria	Assessment Thresholds	
	Threshold	Descriptions
Characterization of Impact	Negative	Negative changes can occur.
Type of Impact	Direct	Construction activities will direct influence receptor.
Reversibility	Irreversible	Situation cannot be returned into previous condition.
Geographic Extent	On site	Impact is limited to construction site.
Time when the impact occurs	Immediate	Impact occurs during performing construction activities.
Duration	Short-term	Impacts lasts until finalization of construction activities on site.
Likelihood of appearance	Unlikely	Unlikely this impact to occur.
Magnitude	Moderate	There are certain consequences for the project developer.

7 Ублажување, следење и преостанати влијанија

7.1 Ангажирање на засегнатите страни

Преземени дејства за ублажување за ангажирање со засегнатите страни и локалните заедници во врска со спроведувањето на проектот се како што следува:

- За време на фазата пред изградбата, NER да го ажурира Планот за вклучување на засегнатите страни и да ги идентификува сите засегнати страни и како да се комуницира со нив. Да се информира јавноста за проектот и планирани фази на развој на проектот.
- НЕР да спроведе серија консултативни активности со засегнатите страни, особено оние кои поседуваат земјиште во отпечатокот на проектот. Да се подготви механизам за поплаки и да се стави на располагање на јавноста, а коментарите и поплаките евидентирани заедно со евиденцијата за преземените дејствија за него

резолуција.

- НЕР заедно со главниот изведувач да продолжи да одржува комуникација со Проектот

Засегнати страни за време на фазата на изградба на проектот. НЕР и главниот изведувач отворено да комуницирајте со засегнатите страни во проектот за време на фазата на изградба, бидејќи не се сите засегнати страни, може или сака да поднесе жалба.

Изведувачот, заедно со НЕР, да одржува редовно полугодишно

средби со претставници на локалната заедница и други заинтересирани страни. Силен

мора да се стави акцент на присуството на жените и ранливите категории на тие состаноци.

- Направете го Механизмот за поплаки јавно достапен во седиштето на NER и на

Локацијата на изведувачот, како и во општините и приградските населби погодени од проектот во Aol.

- Информативната огласна табла ќе ја постави изведувачот, на влезот на сите наведени засегнати , населени места, каде што ќе се објавуваат информации за проектните активности на месечна основа.

Исто така, преку локалната се објавува објавување на информации релевантни за локалните заедници , радио/ТВ со цел да се управува движењето и протокот на сообраќај низ градилиштата.

- За време на оперативната фаза NER да се направи јавно достапен Механизмот за поплаки во секоја од нив, општина каде што се наоѓа Проектот, во седиштето на NER, за да може да бидат засегнатите страни и информирани и комуницирани за конкретни прашања или грижи.

- Исто така, Проектот треба да одржува редовна комуникација со локалното население, во врска со изградба и подоцнежните оперативни активности. Локалните заедници долж АОИ се многу отворени, комуникативен и поддржувачки за Проектот. Локалните заедници мора редовно да се информираат, за распоредот на градежните активности и подоцнежното одржување на проектот или сервисирањето на дефекти да

да се спроведе во проектната област. Тоа е особено важно за жителите и правните лица за активности кои се однесуваат на нивното локално соседство и заедница особено оние кои се однесуваат на нивните, локални населби и заедници.

7.2 Откуп на земјиште, егзистенција, економско преместување

Со цел да се ублажат негативните влијанија од процесот на откуп на земјиште и други стоки и имот на кој населението има економско влијание, да имплементира соодветно меѓународно добра практика и националното законодавство при стекнување на засегнатата сопственост потребна за овој проект. Како што е проектот вклучува откуп на земјиште и економско преместување, посебен документ

Откуп на земјиште

Рамка (LAF) и доколку е потребно Акционен план за раселување / План за преселување за живот (RAP / LRP)

ќе бидат подготвени од страна на NER, така што нема да дојде до присилно економско поместување.

Рамката за откуп на земјиште ќе ги претстави влијанијата на поместувањето поврзани со проектот и начелата и одговорностите за компензација и преселување да се осигура дека никој не е погоден од имплементацијата на проектот е неповолна во споредба со сегашните услови. LAF ќе вклучува механизам за оплаки за луѓето погодени од откупот на земјиштето за да ги подигнат нивните грижи.

Овој документ ќе биде изработен во согласност со правната рамка на Северна Македонија и во усогласеност со еколошката и социјалната политика на одговорниот МФИ, и конкретно стандардите за земјиште стекнување, присилно преселување и економско раселување. Во случај на потреба детално Акционен план за преселување (РАП) / План за обновување на егзистенцијата (ППП) ќе биде развиени во согласност со

ЛАФ. LAF се разликува од RAP / LRP затоа што го поставува планираниот пристап на Проектот кон земјиштето, стекнување и преселување, наместо да се обезбедат целосните детали за вистинската сопственост и користење на земјиштето и природата на влијанијата од поместување, кои ќе бидат обезбедени во RAP / LRP.

Сопствениците на земјиштето и корисниците на земјиштето ќе бидат обесштетени како што е соодветно и нивните потреби ќе се решат во согласност со Стандардите на МФИ. Откупот на земјиштето за Проектот ќе се спроведе на основа на расположен-продавач-волен-купувач, доколку пристапот со преговори е неуспешен, законски дефинирани процеси на експропријација воспоставени во националниот Закон за експропријација на Република Северна Македонија и поврзаното законодавство за јавен интерес на проекти и соодветни меѓународни добри практики кои треба да се применат. Откупот на земјиштето ќе се заснова на меѓусебен договор и трошоци идентификувани од експертите за вреднување на земјиштето/земјоделството и локалната власт и институции. Ќе се обезбеди компензација врз основа на пазарната вредност за земјиштето и доколку е потребно, заменлива вредност на засегнатите средства. Врз основа на ова нема да има присилно преселување.

Детален ќе биде описот на парцелите, начинот на користење и сопственоста низ кои ќе поминува цевководот и соодветно презентирани во Геодетскиот елаборат / Извештајот за експропријација како дел од Основниот проект и понатаму во LARF/LRP/RAP.

Истиот начин ќе се применува и за Користењето на овие практики е во согласност со националното законодавство, но и со цел да се создаде ситуација во

општеството (особено засегнатите страни) каде што негативните последици од спроведувањето на проектот ќе бидат целосно надминат или маргинализирани. Преземете мерки на претпазливост во близина на населените места и работете вредно за да го минимизирате влијанието на влијанијата колку што е можно; се очекува и времетраењето на градежните активности на секоја локација ќе трае краток временски период.

Во случај на потреба од градежен камп за работници локацијата треба да се избере во близина на населбата или главните патишта. Локацијата за работничкиот камп ќе се одлучи пред почетокот на градежни активности.

7.4 Здравје, безбедност и сигурност при работа.

Изведувачот на градежни работи мора да развие и имплементира систем за менаџмент на здравје, безбедност и сигурност при работа.

Овој систем за менаџмент ќе биде задолжителен за изведувачот, вклучувајќи ги и подизведувачите. Истиот ќе вклучува аспекти како што се:

идентификување и користење на PPE, редовна обука и мониторинг, како и тековните безбедносни проверки, и други мерки. Дел од системот за менаџирање мора да биде Планот за Здравје и Безбедност при работа со имплементација на механизам за жалби и поплаки, во согласност со националните закони, како и со барањата на the IFIs.

Механизмот за жалби и поплаки на вработените, го задолжуваат изведувачот да ги прими и соодветно решава поплаките на вработените на праведен и рационален начин.

Планот за Здравје и Безбедност при работа ќе ги минимизира, ако не и елиминира сите ризици за здравјето и безбедноста и изворите на таквите ризици за работниците. Сите изведувачи и подизведувачи мора да ги спроведат барањата од планот. Изведувачот ќе ги набави сите ресурси, работна сила и материјали од сигурни извори со добри препораки, каде, заедно со цената, и други фактори како квалитетот, репутацијата, извршените проекти и другите услуги, ќе бидат земени во предвид.

Во однос на работничките права, сите работници (вклучувајќи ги и изведувачите и подизведувачите) ќе имаат договори со јасно искажани права и услови за нивното вработување, и нивните законски права. Договорите ќе им бидат експлицитно објаснети и толкувани на сите работници доколку е потребно да се потврди дека работниците ги разбираат нивните права. Договорите мора да бидат склучени пред започнувањето на работните активности. Сите работници (вклучувајќи ги и изведувачите и подизведувачите)

ќе можат да се приклучат на синдикатите по нивни избор и имаат право на колективни преговори.

Сите вработени, дури и оние на подизведувачите, мора да потпишат Кодекс на однесување, кој треба да биде достапени видлив, и секој работник мора да ја разбере тежината на документот и последиците од негово прекршување.

Дополнително, изведувачот мора да спроведе обука на работниците за методите за избегнување на конфликти со членовите на локалната заедница; работниците ќе потпишат кодекс на однесување на работник.

Изведувачот мора да подготви и спроведе План за вработување на локалната работна сила за потребите на овој проект, во соработка со локалната канцеларија на ЕА, каде што ќе се посвети посебно внимание на вклучувањето на расположливата локална работна сила. Планот Планот ќе ги опфати сите аспекти, од анализата на постојната ситуација на пазарот за работна сила на локално, регионално и национално ниво, до организација и систематизација на потребните работни места за проектот. Ангажирање на соодветен % од работната сила за овој проект од целата област на проектот, со посебна предност дадена на апликантите од руралните населени места на проектната област.

Препорачливо е

вотендерската документација да се вклучи барањето од изведувачите да поднесат спецификација со одреден број на ангажирани работници по фаза на градба и нивни квалификации, и

ко се планира да бидат ангажирани ако учествуваат во изградбата на проектот.

Ако се појави

таква потреба Изведувачот ќе изготви План за сместување на работници кој ќе биде во согласност со стандардите на добрата меѓународна пракса преведенанизискуство то и стандардите на IFLs. Ако има потреба од организирање на камп за вработените, тој не смее да биде во близина на ниту една од опфатените рурални населби.

Ревизиите на дизајнот и спроведувањето на кампот на работниците во однос на чеклистата на ЕБРД и Документот за упатство на IFC ќе биде спроведен: пред изградбата на сместувањето (т.е. ревизија на дизајнот), пред отворање на работничките простории и на годишна основа (секоја година по отварање).

Изведувачот мора да ја запази трудовата легислатива на државата, како и

директивите на ЕУ за безбедност и здравје на работниците, како и

користењето на лична заштитна опрема 89/654 / ЕЕС, 89/656 / ЕЕС,

89/686 / ЕЕС и 2009/104 / ЕС. Потребно е

целата ангажирана работна сила од страната на изведувачот и подизведувачот,

да користат лична заштитна опрема за време на извршувањето на активностите на градилиштата.

7.5 Вработување и Развој на Заедницата

НЕР и изведувачите ќе дизајнираат можности за вработување и регрутирање кои ја поддржуваат локалната заедница. Овие ќе бидат развиени преку консултации со локалните учесници, општините и други локални учесници, вклучувајќи ги и жените и ранливите групи.

- НЕР

восоработка со Изведувачите ќе воспоставиметод за олеснување на вработувањето на локалните работници, и ќе ги објавиме слободните работни места на начини и во време кога селаните ќе можат да учествуваат.

Важно е процесот на вработување да биде добро менациран и локалната заедница да може активно да учествува до степен што е изводливо;

- НЕР ќе ги охрабри локалните вработувања со приоритет на четирите општини: Неготино, Демир Капија, Гевгелија и Богданци заедно со соседните села долж линијата на гасоводот;

- Локалните селани благовремено

ќе бидат информирани за можностите за работа, заедно со потребните квалификации, и, осигурувајќи се дека процесот на рекламирање е културолошки и административно соодветен;

-

Локалните бизниси ќе бидат навремено информирани за можностите за соработка;

- НЕР ќе гарантира дека процесот на вработување ќе се спроведешто е можно транспарентно за да се помогне на заедницата да ги избере стратешките одлуки за персоналот за Проектот;

- НЕР ќе изработи и

спроведе Кодекс на однесување на работниците кој ги решава прашањата како што се несоциалното однесување и конзумирање дрога и алкохол и почит кон жените во согласност со регулативата која е во сила.

Изведувачите ќе треба да се согласат со Кодексот на однесување;

- МРПР ќе се осигура дека евентуалните жалби покренати

од локалните бизниси ќе бидат соодветно и навремено разледани.

Како што се потребни корективни дејствија ќе бидат спроведени ефективно и навремено;

- НЕР ќе изработи Стратегија за развој на работната сила - обврска за максимизирање на можностите за вработување и развој на вештините на локалното население;

- НЕР ќе го советува Изведувачот да го максимизира вработувањето на локалните жители врз основа на потребните квалификации и вештини

- НЕР и нивните изведувачи ќе дизајнираат и

развијат програма за градење капацитети, вклучувајќи менторство, тренерство и можности за чување на локалните жители со цел да го максимизираат развојот на вештините на локалните жители.

Вработувањето на локалните жители на повисоки позиции треба да се максимизира за да се олеснат добрите односи меѓу заедниците;

- НЕР ќе развие програма за Корпоративна Општествена Одговорност (КОО) која ќе биде дизајнирана и имплементирана исто така со координирање со

Општините за создавање бизнис можности за локалните заедници. Програмата ќе биде достапна за локалната заедница, вклучувајќи ја и работната сила која повеќе не е вклучена по завршувањето на изградбата на Проектот;

- КОО програмите, истотака, ќе се обидат да ги подобрат нивоата на образование и вештини на луѓето погодени од

Проектот.

7.6 Културно Наследство

НЕР ќе развие и спроведе Процедура за Случајно Изнаоѓање за проектот.

Оваа процедура ќе се примени од страна на главниот изведувач и подизведувачите за време на проектните градежни работи. Кодексот на однесување на работниците ќе вклучува дел за културното наследство и почитувањето на локалните верувања и традиции на локалните заедници. Сите работници ќе бидат запознаени со Кодексот на однесување.

Доколку некој елемент од културното наследство биде откриен за време на изградбата на Проектот, ќе бидат дефинирани и спроведени мерки за нивна заштита и за да се осигура дека локалното население ќе може да пристапи до нив. Овие мерки ќе бидат дефинирани со учество на засегнатите лица или заедници.

7.7 Мониторинг

Ќе бидат спроведени следниве стратегии за мониторинг:

- Завремена изградбата и работењето, ќе се мониторира бројот на луѓе кои се вработени во Проектот од општините подолжината на гасоводот;
- Следење на процесот на регрутирање и спроведување на процесот за вработувањето, здравјето, безбедноста и Заштитата при работа;
- Имплементација на олеснителни мерки;
- Учество на локалната заедница во мониторингот што ќе го спроведат членовите на локалната заедница преку претставници избрани или именувани од жителите;
- Завремена изградбата и работењето, се спроведуваат истражувања за утврдување на бројот на нови бизниси и зголемување или намалување на туристичките бизниси генерирани од развојот и нивот на индиректни вработувања;
- НЕР ќе воспостави соодветен број и капацитет за обука на офицериза односно со заедницата;
- Еен офицер односно со заедницата на НЕР ќе биде одговорен за ажурирање и мониторирање на Механизмите за жалби и поплаки дефинирани во SEP;
- Датата на Механизмот за жалби и поплаки ќе се мониторира со квартални извештаји на напредокот.

7.8 Residual Impacts

Residual

impacts се оние кои остануваат откако ќе бидат воспоставени предложените олеснителни мерки. Во разгледувањето олеснителните мерки опишани над севкупните остаточни влијанија од изградбата и работењето на Проектот се очекува да бидат мали и незначајни.

8. Референции

- Локален акционен план за животна средина за општина Богданци 2019-2025;
- Трет национален извештај за Рамковната конвенција за климата на ОН, Септември 2013;
- Државен завод за статистика, MAKSTAT;
- Локален акционен план за животна средина за општина Демир Капија, Март 2011;
- Проценка на населението од 30.06.2013 и 31.12.2013 година по пол и возраст, по општини и по Статистички регион (NUTS 3-2007), извор: Државен завод за статистика "Регионина Република Македонија 2012 и 2014;
- "Стратегија за локален економски развој на Општина Неготино, октомври, 2014 година;
- Државен завод за статистика, Публикација за миграции 2017;
- Програма за развој на Југоисточен плански регион 2015-2019; • Program for Развој на Вардарски плански регион 2008-2012;
- План за управување со отпад за Општина Гевгелија 2017-2022;
- Регионален план за интегриран систем за управување со отпадот во Југоисточниот плански регион, Март 2017;
- Извештај за здравјето на населението во Република Македонија, 2017, Институт за јавно здравје.

Анекси

Анекс 1: Пресек на Интерконективен вод на природен гас со постојната инфраструктура и локација

Анекс 2: Користење на земјиште до должината на Проектот

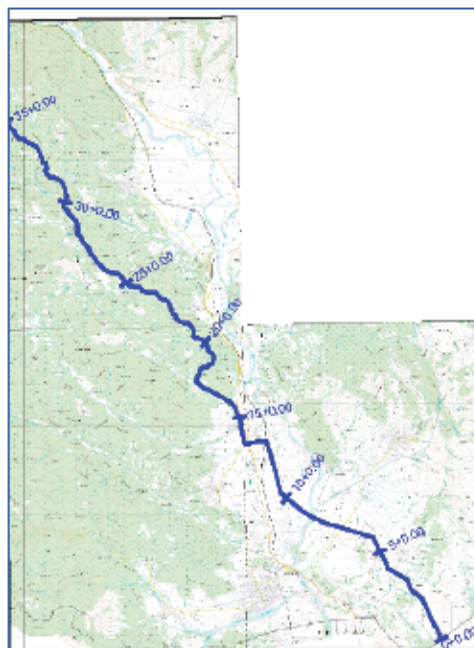
Анекс 3: Археолошки наоѓалишта до должината на Проектот

Анекс 4: Прашалник за социо-економското истражување за проектот

Анекс 1: Пресек на Интерконективен вод на природен гас со постојната инфраструктура и локација

**Annex 1: Intersection of Interconnection Gas Pipeline
with existing infrastructure and location**

MALCOLM D. HARRIS & ASSOCIATES

Location (km+m)	Type of Infrastructures	Location (km+m)	Type of Infrastructures
km 8+789.00	Unpaved road	km 13+999.92	Canal
km 8+848.42	Unpaved road	km 14+010.79	Water supply system D140mm
km 9+067.27	Unpaved road	km 14+055.54	Canal
km 9+091.85	River Sermeninska - start	km 14+059.62	Unpaved road
km 9+281.15	River Sermeninska - end	km 14+117.56	Canal
km 9+696.00	Unpaved road	km 14+181.79	OHL 10kV
km 9+745.78	Unpaved road	km 14+198.04	Water supply line D150mm
km 9+783.90	OHL 110kV	km 14+202.39	Canal
km 10+377.24	Unpaved road	km 14+223.11	Irrigation system D140mm
km 10+452.46	OHL 110kV	km 14+252.44	Unpaved road
km 10+786.93	Unpaved road	km 14+280.87	Irrigation system D140mm
km 10+922.89	Unpaved road	km 14+371.55	Irrigation system D140mm
km 10+929.04	C	km 14+603.30	Unpaved road
km 10+936.07	Unpaved road	km 14+619.81	River Kovanska - start
km 11+241.47	Unpaved road	km 14+631.12	River Kovanska - end
km 11+330.09	Sewage line D1500mm	km 14+783.24	Unpaved road
km 11+428.86	Unpaved road	km 14+877.20	Unpaved road
km 12+292.20	Unpaved road	km 14+983.46	Unpaved road
km 12+510.52	Unpaved road	km 15+172.98	OHL 10kV
km 12+579.70	Unpaved road	km 15+203.95	Unpaved road
km 12+670.53	Unpaved road	km 15+436.85	Unpaved road
km 12+754.37	Oil pipeline D460mm	km 15+573.27	Unpaved road
km 12+761.99	Unpaved road	km 15+587.82	OHL 10kV
km 12+831.37	Railway Skopje - Gevgelija	km 15+807.73	Unpaved road
km 12+844.21	Unpaved road	km 17+125.90	Unpaved road
km 13+531.57	OHL 110kV	km 17+129.63	Oil pipeline D460mm
km 13+546.99	Unpaved road	km 18+477.90	River Zuisa
km 13+549.86	IT Infrastructure - cable	km 20+375.57	Unpaved road
km 13+557.30	Highway "Friendship" - start	km 22+801.85	Unpaved road
km 13+584.42	Highway "Friendship" - end	km 26+030.77	Unpaved road
km 13+596.29	IT Infrastructure - cable	km 28+006.07	River Petruska
km 13+604.40	OHL 110kV	km 28+780.90	Asphalt road
km 13+624.30	Highway "Friendship" (ramp) - start	km 28+905.00	River Skopje
km 13+634.90	Highway "Friendship" (ramp) - end	km 30+000.00	Unpaved road
km 13+654.87	Water supply pipeline D200mm	km 30+200.00	OHL 400 kV
km 13+729.75	Regional road R103 (Gevgelija - Skopje) - start	km 33+062.74	Unpaved road
km 13+735.79	Regional road R103 (Gevgelija - Skopje) - end	km 33+362.06	Unpaved road
km 13+818.37	Asphalt road to Technological Industrial Development Zone - start	km 35+617.98	Unpaved road
km 13+830.82	Asphalt road to Technological Industrial Development Zone - end	km 35+761.19	Oil pipeline D460mm
km 13+923.66	Unpaved road	km 35+891.21	Unpaved road

Page 82

ЛокацијаЛокација
(км+м) (км+м)

км 8+789.00 Нетрасиранпаткм 13+999.92 Канал
км 8+848.42 Нетрасиранпаткм 14+010.79 Водовод D140mm
км 9+067.27 Нетрасиранпаткм 14+055.54 Канал
км 9+091.85 РекаSermeninska - почетенкм 14+059.62 Нетрасиранпат
км 9+281.15 РекаSermeninska - крајкм 14+117.56 Канал
км 9+696.00 Нетрасиранпаткм 14+181.79 OHL 10kV
км 9+745.78 Нетрасиранпаткм 14+198.04 Водовод D150mm
км 9+783.90 OHL 110kV км 14+202.39 Канал
км 10+377.24 Нетрасиранпаткм 14+223.11 Системзанаководнување D140mm
км 10+452.46 OHL 110kV км 14+252.44 Нетрасиранпат
км 10+786.93 Нетрасиранпаткм 14+280.87 Системзанаководнување D140mm
км 10+922.89 Нетрасиранпаткм 14+371.55 Системзанаководнување D140mm
км 10+929.04 С км 14+603.30 Нетрасиранпат
км 10+936.07 Нетрасиранпаткм 14+619.81 РекаKovanska - почетен
км 11+241.47 Нетрасиранпаткм 14+631.12 РекаKovanska - крај
км 11+330.09 Канализацискалинија D1500mm км 14+783.24 Нетрасиранпат
км 11+428.86 Нетрасиранпаткм 14+877.20 Нетрасиранпат
км 12+292.20 Нетрасиранпаткм 14+983.46 Нетрасиранпат
км 12+510.52 Нетрасиранпаткм 15+172.98 OHL 10kV
км 12+579.70 Нетрасиранпаткм 15+203.95 Нетрасиранпат
км 12+670.53 Нетрасиранпаткм 15+436.85 Нетрасиранпат
км 12+754.37 Нафтовод D460mm км 15+573.27 Нетрасиранпат
км 12+761.99 Нетрасиранпаткм 15+587.82 OHL 10kV
км 12+831.37 ЖелезницаСкопје - Гевгелијакм 15+807.73 Нетрасиранпат
км 12+844.21 Нетрасиранпаткм 17+125.90 Нетрасиранпат
км 13+531.57 OKL 110kV км 17+129.63 Нафтовод D460mm
км 13+546.99 Нетрасиранпаткм 18+477.90 РекаZuisa
км 13+549.86 Оптичкикабелкм 20+375.57 Нетрасиранпат
км 13+557.30 АвтопатПријателство- почетенкм 22+801.85 Нетрасиранпат

км 13+584.42 АвтопатПријателство- крајкм 26+030.77 Нетрасиранпат
км 13+598.29 Оптичкикабелкм 28+608.07 Река Petruska
км 13+604.49 OHL 110kV км 28+760.90 Асфалтенпат
км 13+624.36 АвтопатПријателство (рампа)- почетенкм 28+905.60 РекаStara
км 13+634.96 АвтопатПријателство (рампа)- крајкм 30+000.00 Нетрасиранпат
км 13+654.87 Водоводна цевкаD200mm км 30+200.00 OHL 400 kV
км 13+729.75 Регионаленпат Р103 (Гевгелија – Скопје) - почетенкм 33+062.74 Нетрасиранпат
км 13+735.79 Регионаленпат Р103 (Гевгелија – Скопје) - крајкм 33+392.06 Нетрасиранпат
км 13+818.37 АсфалтенпатдоТехнолошкоиндустрискатаразвојназона- почетенкм 35+617.98 Нетрасиранпат
км 13+839.62 АсфалтенпатдоТехнолошкоиндустрискатаразвојназона- крајкм 35+761.19 Нафтовод D460mm
км 13+923.66 Нетрасиранпаткм 35+891.21 Нетрасиранпат
ТипнаинфраструктураТипнаинфраструктура

MOTT MacDonald CONNECTA CONSORTIUM

Annex 1: Intersection of Interconnection Gas Pipeline with existing infrastructure and location

Location (km+m)	Type of infrastructure	Location (km+m)	Type of infrastructure	Location (km+m)	Type of infrastructure
km 36+232.09	Unpaved road	km 52+539.08	Underground electricity cable 10kV	km 59+727.15	Unpaved road
km 36+244.80	Oil pipeline D460mm	km 52+614.26	OHL 10kV	km 60+098.67	Unpaved road
km 36+770.43	Oil pipeline	km 52+732.59	Unpaved road	km 60+141.72	Unpaved road
km 37+700.00	OHL 400 kV	km 52+886.38	Earth canal	km 60+144.37	Canal
km 37+896.07	Unpaved road	km 52+896.30	Water supply line D250mm	km 60+197.24	River Selo
km 38+751.85	Unpaved road	km 52+901.78	Unpaved road	km 60+252.78	Unpaved road
km 39+607.02	Unpaved road	km 52+903.44	OHL 35kV	km 60+480.19	Unpaved road
km 39+784.82	Unpaved road	km 52+995.77	Unpaved road	km 60+640.55	OHL 35kV
km 40+349.09	Unpaved road	km 53+455.22	Unpaved road	km 60+735.77	Unpaved road
km 40+407.04	Unpaved road	km 53+593.62	Unpaved road	km 60+974.15	Unpaved road
km 42+356.82	Unpaved road	km 53+695.68	Unpaved road	km 61+051.10	Unpaved road
km 44+675.31	Unpaved road	km 53+811.53	Unpaved road	km 61+166.42	Canal
km 45+200.29	Unpaved road	km 54+157.44	Unpaved road	km 61+235.46	Unpaved road
km 46+402.43	Unpaved road	km 54+435.99	Unpaved road	km 61+303.18	Unpaved road
km 46+751.83	River Maminaka	km 54+485.90	Unpaved road	km 61+471.17	Unpaved road
km 47+102.52	Unpaved road	km 54+528.50	Unpaved road	km 61+672.29	Unpaved road
km 47+129.41	Unpaved road	km 54+834.13	Unpaved road	km 61+705.19	Unpaved road
km 47+345.60	Unpaved road	km 55+285.04	Unpaved road	km 61+776.04	Unpaved road
km 46+365.95	River Drenska	km 55+297.78	IT cable	km 61+789.38	Unpaved road
km 47+634.29	Unpaved road	km 55+348.84	IT cable	km 61+934.92	Canal
km 47+634.29	OHL 400kV	km 55+358.19	Unpaved road	km 61+934.92	Canal
km 48+125.78	Unpaved road	km 55+395.33	Unpaved road	km 62+030.07	River Goleva
km 48+129.91	IT Cable	km 55+495.84	IT cable	km 62+042.61	OHL 35kV
km 48+864.06	Unpaved road	km 56+091.47	Unpaved road	km 62+051.02	Unpaved road
km 48+926.03	Unpaved road	km 57+100.81	OHL 400kV	km 62+053.02	IT cable
km 51+016.11	OHL 35kV	km 57+048.05	Unpaved road	km 62+062.60	OHL 35kV
km 51+109.96	Unpaved road	km 57+015.52	Unpaved road	km 62+067.74	OHL 110kV
km 51+024.50	Asphalt road (Drenska - v. Chirka)	km 57+042.62	Canal	km 63+003.29	Unpaved road
km 51+040.96	IT Cable	km 57+084.01	OHL 10kV	km 63+610.61	River Drenska
km 51+073.00	OHL 10kV	km 58+030.34	Unpaved road	km 63+640.15	Unpaved road
km 51+036.18	OHL 10kV	km 58+014.20	Unpaved road	km 64+041.53	Unpaved road
km 51+057.07	Oil pipeline D460mm	km 58+073.23	Unpaved road	km 64+080.29	Unpaved road
km 52+184.50	River Drenska	km 58+082.60	River Drenska	km 64+126.05	Unpaved road
km 52+216.13	River Drenska	km 58+093.23	Asphalt road v. Prodeno	km 64+157.16	Integration pipeline
km 52+290.03	Canal	km 58+096.06	IT cable	km 64+420.40	OHL 400kV
km 52+293.27	Unpaved road	km 58+098.37	Water supply line D110mm	km 64+504.22	OHL 400kV
km 52+307.98	Unpaved road	km 58+124.00	OHL 10kV	km 65+061.69	Unpaved road
km 52+309.74	Sewage system D250mm	km 58+103.89	Unpaved road		
km 52+387.90	Canal	km 58+008.42	Unpaved road		
km 52+539.08	Rational road P100 Drenska - v. Chirka	km 59+038.89	Unpaved road		

Анекс 1: Пресек на Интерконективен вод на природен гас со постојната инфраструктура и локација

ЛокацијаЛокацијаЛокација

(км+м) (км+м) (км+м)

км 36+232.09 Нетрасиранпаткм 52+539.08 Подземенкабелзаелектричнаенергија 10kV км 59+727.15 Нетрасиранпат
км 36+244.80 Нафтовод D460mm км 52+614.26 OHL 10kV км 60+098.67 Нетрасиранпат
км 36+770.43 Нафтоводкм 52+732.59 Нетрасиранпаткм 60+141.72 Нетрасиранпат
км 37+700.00 OHL 400 kV км 52+886.38 подземен каналкм 60+144.37 Канал
км 37+896.07 Нетрасиранпаткм 52+896.30 Водовод D250mm км 60+197.24 РекаСело
км 38+751.85 Нетрасиранпаткм 52+901.78 Нетрасиранпаткм 60+252.78 Нетрасиранпат
км 39+607.02 Нетрасиранпаткм 52+903.44 OHL 35kV км 60+480.18 Нетрасиранпат
км 39+784.82 Нетрасиранпаткм 52+995.77 Нетрасиранпаткм 60+640.55 OHL 35kV
км 40+349.09 Нетрасиранпаткм 53+455.22 Нетрасиранпаткм 60+735.77 Нетрасиранпат
км 40+407.04 Нетрасиранпаткм 53+593.62 Нетрасиранпаткм 60+974.15 Нетрасиранпат
км 42+356.82 Нетрасиранпаткм 53+695.68 Нетрасиранпаткм 61+051.10 Нетрасиранпат
км 44+675.31 Нетрасиранпаткм 53+811.53 Нетрасиранпаткм 61+166.42 Канал
км 45+200.29 Нетрасиранпаткм 54+157.44 Нетрасиранпаткм 61+235.46 Нетрасиранпат
км 46+402.43 Нетрасиранпаткм 54+435.99 Нетрасиранпаткм 61+303.18 Нетрасиранпат
км 46+751.83 РекаМаминскакм 54+485.90 Нетрасиранпаткм 61+471.17 Нетрасиранпат
км 47+102.52 Нетрасиранпаткм 54+528.50 Нетрасиранпаткм 61+672.29 Нетрасиранпат
км 47+129.41 Нетрасиранпаткм 54+834.13 Нетрасиранпаткм 61+705.19 Нетрасиранпат
км 47+345.60 Нетрасиранпаткм 55+285.04 Нетрасиранпаткм 61+776.04 Нетрасиранпат
км 46+365.95 река Дренскакм 55+297.78 Оптиченкабелкм 61+789.38 Нетрасиранпат
км 47+634.29 Нетрасиранпаткм 55+348.84 Оптиченкабелкм 61+934.92 Канал

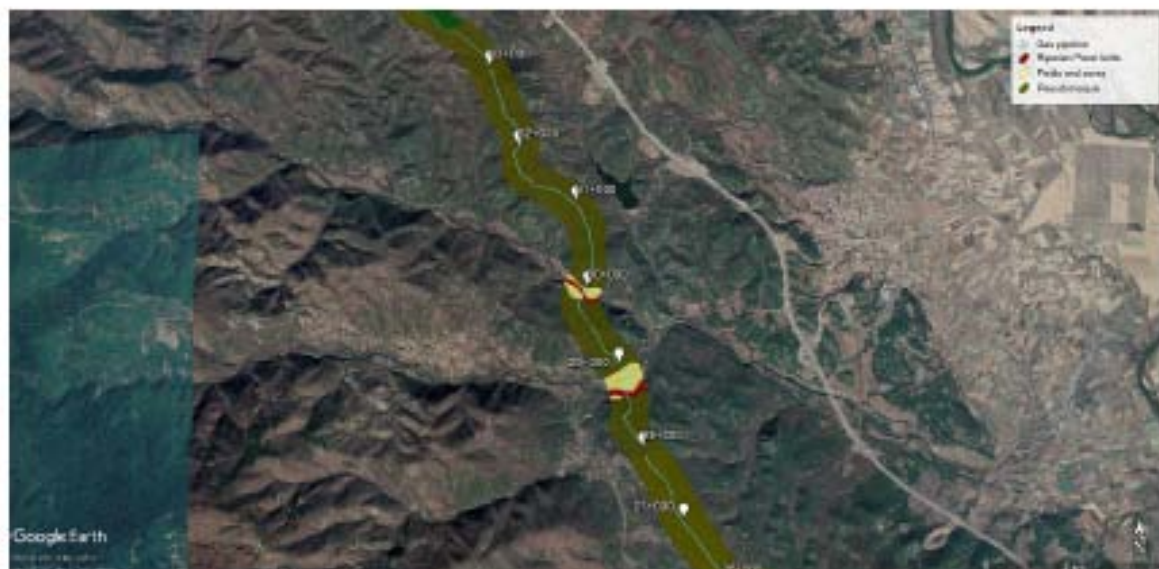
км 47+965.00 ОНЛ 400kV км 55+358.19 Нетрасиранпаткм 61+938.89 Нетрасиранпат
 км 48+129.78 Нетрасиранпаткм 55+395.33 Нетрасиранпаткм 62+530.07 РекаГулева
 км 48+129.91 Оптиченкабелкм 55+406.84 Оптиченкабелкм 62+542.61 ОНЛ 35kV
 км 48+964.06 Нетрасиранпаткм 56+391.47 Нетрасиранпаткм 62+651.02 Нетрасиранпат
 км 49+326.03 Нетрасиранпаткм 57+100.81 ОНЛ 400kV км 62+653.02 Оптиченкабел
 км 51+018.11 ОНЛ 35kV км 57+249.05 Нетрасиранпаткм 62+762.60 ОНЛ 35kV
 км 51+109.86 Нетрасиранпаткм 57+315.52 Нетрасиранпаткм 62+957.74 ОНЛ 110kV
 км 51+234.50 Асфалтенпат (Демир Капија – с.Чифлик) км 57+342.62 Каналкм 63+003.29 Нетрасиранпат
 км 51+240.86 Оптиченкабелкм 57+984.01 ОНЛ 10kV км 63+610.61 Дисанска река
 км 51+279.00 ОНЛ 10kV км 58+109.34 Нетрасиранпаткм 63+648.15 Нетрасиранпат
 км 51+639.16 ОНЛ 10kV км 58+514.20 Нетрасиранпаткм 64+041.53 Нетрасиранпат
 км 51+657.07 Нафтовод D460mm км 58+573.23 Нетрасиранпаткм 64+089.29 Нетрасиранпат
 км 52+184.59 РекаДошницакм 58+582.60 РекаПрздевскакм 64+126.65 Нетрасиранпат
 км 52+218.13 РекаBoshavaкм 58+593.23 Асфалтенпатс. Прздевокм 64+157.16 вод за наводнување
 км 52+290.03 Каналкм 58+596.06 Оптиченкабелкм 64+420.49 ОНЛ 400kV
 км 52+293.27 Нетрасиранпаткм 58+599.37 Водовод D110mm км 64+504.22 ОНЛ 400kV
 км 52+307.98 Нетрасиранпаткм 58+624.00 ОНЛ 10kV км 65+861.69 Нетрасиранпат
 км 52+309.74 Систем за канализација D350mm км 58+703.89 Нетрасиранпат
 км 52+387.90 Каналкм 58+909.42 Нетрасиранпат
 км 52+530.66 регионаленпатР109 Демир Капија -с.Бесвицакм 59+309.69 Нетрасиранпат
 ТипнаинфраструктураТипнаинфраструктураТипнаинфраструктура

Анекс 2: Користењеназемјиштетодолжлинијата наПроектот

Annex 2: Land use along the corridor of the Project

Land use from km 16+000.00 to km 26+000.00

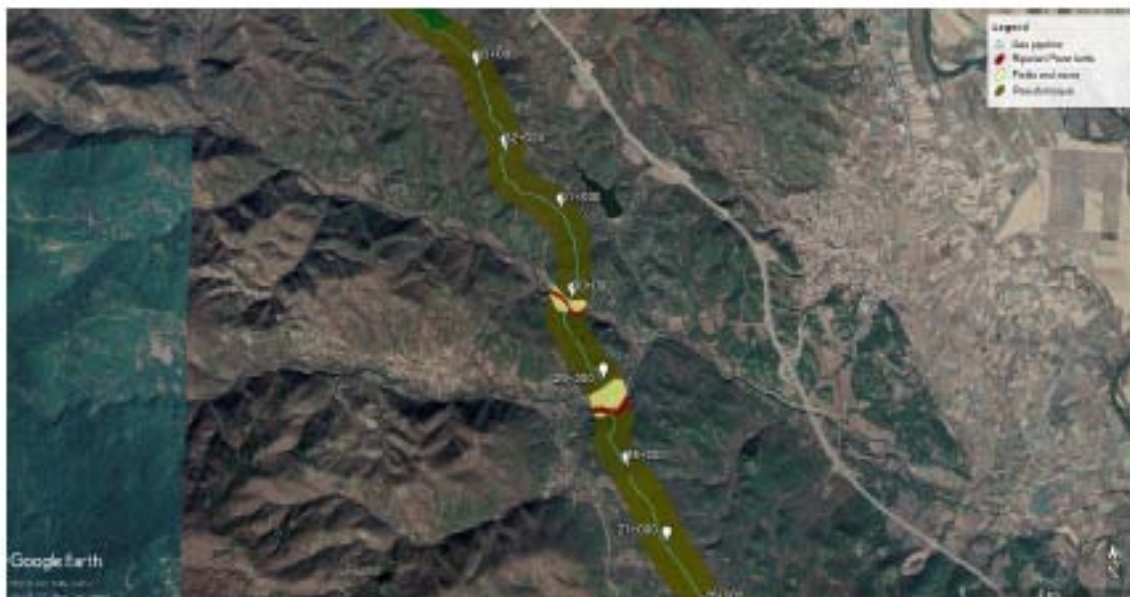

Land use from km 26+000.00 to km 33+000.00

Annex 2: Land use along the corridor of the Project

Land use from km 16+000.00 to km 26+000.00

Land use from km 26+000.00 to km 33+000.00

Land use from km 59+000.00 to km 67+139.00

Location of archaeological site Rudine (km 5+00)

Location of archaeological site Keramidnica (km 11+00), Glavica (km 16+00), Golasec(km 17+500) and Konjari (km 19+00)

Location of archaeological site Goli Rid (km 19+500)

Location of archaeological site Gradiste (km 27+00)

Location of archaeological sites Bugdaska Glava (km 49+00), Ilimov Ris (km 49+500) and Orizarski grobista (km 58+00)

Анекс 4: Прашалник за социо-економското истражување за проектот

Анекс 4: Прашалник за социо-економско истражување за проектот

Социо-економско истражување за потребите за проектот гасна интерконекција Северна Македонија – Грција

Село/населба	
Општина	
Број на жители	
Број на домаќинства	

Старосна структура	Број на лица
0-18	
18-50	
50-60	
Над 60	

Пол	Број на лица
Машки	
Женски	

Миграција (период 2015-2019)	Број на лица
Мигрирани	
Имигрирани	

Ранливи групи	Број на лица/ домаќинства
Самохрани мајки	
Стари лица	
Социјално загрозени домаќинства	
Инвалиди	
Припадници на помали етнички групи	
Останата категорија на загрозени групи	

А. Инфраструктура и останати објекти во населбата (во радиус од 5км)

тип	да	не	тип	да	не
Асфалтен пат			Електрична енергија		
Неасфалтиран пат			Водоснабдување		
Болница			Канализација		
Ветеринар			Интернет/телефон		
Банка			Пошта		
Организирано собирање на цврст отпад			Сопствено отстранување на отпад		

Б. Просечен приход (по домаќинство месечно – груба проценка)

Група	Извор на приход	% од населението
До 10000 денари		
Од 10000-20000 денари		
Од 20000-30000 денари		
Над 30000 денари		

В. Ресурси

А. Земјиште (хектари)

Вкупна површина на населба	Површина на земјоделско земјиште	Обработлива површина	Необработена површина
Причина за не одгледување	Површина под шума	Површина под пасиштата	Површина под куќи

Б. сопственост на земјата (хектари)

Површина	Приватен имот на домаќинствата (број на домаќинства)	Изнајмување од државата (број на домаќинства)
1-5		
5-10		
10-20		
Над 20		

В. Наводнување

Извор на наводнување	Наводнувана површина	Извор на наводнување	Наводнувана површина
Извори		Систем за наводнување (вештачка акумулација)	
бунари		Реки	
Водоснабдување		Останато (наведете)	

Г. Култури кои се одгледуваат

Тип	Површина	Просечно производство по хектар

Д. Добиток

Добиток	Број

Ѓ. Овоштарници:

За сопствени потреби (хектари):

За продажба (хек.):

Во близина на куќите (хек.):

На поле (хек.):

Најчести овошја што се одлегуваат:

Други дејности во населбата (фабрика, мали бизниси, туризам, градежништво и сл.) -----

Г. Приходи на ниво на населба (проценти):

Земјоделство	сточарство	вработување	Работни активности	Секојдневна работа-плати	Останато

Д. Образование

Институции	Вкупен број на деца	Дали е во населбата (да/не)	Дали е надвор од населбата (која е оддалеченоста)	Дали сте задоволни со образовните објекти
Претшколска				
Основно				
средно				
Факултет				

Ѓ. Општо

Доколку не сте задоволни со ниту едно горенаведено прашање кои се причините:

Најчесто користен вид превоз (автомобили, јавен превоз и сл.)

Најчесто користен извор на енергија во населбата (дрво, струја, нафта, пелети и сл.)

Ваше мислење за најавената изградба на Проектот Гасна интерконекција Северна
Македонија - Грција

Најголеми проблеми со кои се соочуваат жителите на населбата (по приоритет):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Предлози за подобрување на животот на жителите:

Пополнето: ----- во својство на -----

возраст ----- професија -----

Датум: _____

Број за контакт: _____

Социо-економско истражување за потребите за проектот гасна интерконекција Северна Македонија – Грција

Село/населба	
Професија	
Вкупен број на членови на домаќинството	
Години	

А. Вкупен месечен семеен буџет:

Група	Извор на приходи
До 10000 денари	
Од 10000-20000 денари	
Од 20000-30000 денари	
Над 30000 денари	

Доколку остварувате приходи од различни извори, наведете го процентот на учество во следните активности во вашиот семеен буџет:

земјоделство	сточарство	вработување	Работни активности	Секојдневна работа	Пензија

Други извори на приход доколку не се наведени во табелата погоре:

Дали сте корисник на социјална помош или друга финансиска поддршка (грижа за член на семејството со посебни потреби, итн.)?

Б. Инфраструктура и други објекти што ги користите

тип	да	не	тип	да	не
Асфалтен пат			Електрична енергија		
Неасфалтиран пат			Водоснабдување		
Болница			Канализација		
Ветеринар			Интернет/телефон		
Банка			Пошта		
Организирано собирање на цврст отпад			Сопствено отстранување на отпад		

А. Земјиште (хектари)

Б.сопственост на земјата (хектари)

В. Наводнување

Г. Култури кои се одгледуваат

[illegible]

Д. Добиток

Добиток	Број

Ѓ. Овоштарници:

За сопствени потреби (хектари):

За продажба (хек.):

Во близина на куќите (хек.):

На поле (хек.):

Најчести овошја што се одлегуваат:

Други дејности во населбата (фабрика, мали бизниси, туризам, градежништво и сл.) -----

Г. Приходи на ниво на населба (проценти):

Земјоделство	сточарство	вработување	Работни активности	Секојдневна работа-плати	Останато

Д. Образовни институции (доколку ваши членови на семејството ги посетуваат)

Институции	Вкупен број на деца	Дали е во населбата (да/не)	Дали е надвор од населбата (која е оддалеченоста)	Дали сте задоволни со образовните објекти
Претшколска				
Основно				
средно				
Факултет				

Ѓ. Општо

Доколку не сте задоволни со ниту едно горенаведено прашање кои се причините:

Најчесто користен вид превоз (автомобили, јавен превоз и сл.)

Најчесто користен извор на енергија во населбата (дрво, струја, нафта, пелети и сл.)

Колку енергија е потребна (м3 дрва, тони нафта, пелети, струја итн.)?

Која е најчеста причина за користење на тој тип на извор на енергија (цена, достапност, можност)?

Ваше мислење за најавената изградба на Проектот Гасна интерконекција Северна Македонија - Грција

Дали најавената изградба на Проектот ќе го подобри квалитетот на вашиот живот, објаснете какви се вашите очекувања:

Најголеми проблеми со кои се соочувате во вашиот секопјдневен живот во вашата населба (по приоритет):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Предлози за подобрување на животот на жителите:

Дали сте генерално задоволни со животот во вашата населба?

Дали размислувавте да го напуштите вашето место на живеење?

Дали вашите деца планираат да останат во вашата населба по дипломирањето?

Дали мислите дека изградбата на проектот за гасна интерконекција Северна Македонија – Грција ќе ги задржи младите генерации во регионот и ќе овозможи побрз економски развој?

Датум на пополнување на анкетата: